

Zirga mugurā pa Latvijas robežu

Popularizējot jāšanas sportu un vēloties iepazīties ar pierobežas cilvēkiem, divas vidzemnieces – arhitekte Līga Vilne ar zirgu Prīmu un vācu valodas pasniedzēja, tulkotāja Tīna Runce ar Dempsiju – sākušas ceļojumu gar jūras krastu: no Lietuvas robežas Nidā līdz Igaunijai. Ceturtajā dienā un septītajā atpūtas vietā viņas piestāja Jūrkalnē.

Līga Vilne ar zirgu Prīmu un Tīna Runce ar Dempsiju.

Saulgriežu saimnieka Aināra Ruļļa meita Līga Kviešīte sociālajos tīklos ieraudzījusi ziņu, ka divas ceļotājas meklē pieturvietas jūras krastā. Tētis piekritis viešņas uzņemt, un tā ceturtdienas viducī gan abas ceļotājas ar mielastu sagaidītas, gan zirgiem bez ūdens un ganībām sarūpēts kāds gardums.

L. Vilne stāsta, ka abas neesot cerējušas uz tik lielu atsaucību. Jau pirmajās dienās pārliecinājušās par ceļā sastapto cilvēku ieinteresētību: grib kopā ar zirgiem nofotografēties, ar ceļotājām parunāties. „Mēs trenējamies tālajāšanā un izturības jāšanas sportā, un šādi, ejot pa Latvijas robežu, varam pievērst uzmanību gan mūsu zemes skaistumam, gan veselīgam dzīvesveidam, gan mīlestībai uz zirgiem,” skaidro Līga.

Abām ir ideja apceļot visu valsts robežu, bet jājiens gar jūras krastu ir pirmais, teju 500 km garais

posms, ko viņas plāno pieveikt līdz 1. septembrim, dienā pievarot vidēji 40 km. Par sastaptajiem cilvēkiem un notikumiem viņas stāsta feisbukā lapā *Ceļojums pa Latvijas robežu zirga mugurā*. Tur jau pirmajās dienās esot vairāk nekā 700 sekotāju. Tīna ir vāciete, kura pārcēlusies uz dzīvi šeit, feisbukā piezīmes raksta arī vācu valodā un arī no tautiešiem jūtot lielu interesi par šo piedzīvojumu.

Abām ir palīgi, ik pa posmam citi, kuri pirms viņu ierašanās kādās mājās ierīko zirgiem aploku, palīdz dzīvniekus sakopt, paēdināt un padzirdīt. 31. augustā pievienosies viņu pārstāvētās Salacgrīvas novada Liepupes pagasta Dūjas jātnieku skolas audzēkņi.

Pa Latvijas sauszemes robežu, kas ir 1386 km gara, ceļotājas iecerējušas zirga mugurā nojāt nākamgad.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Jūrkalnes Saulgriežu saimnieks Ainārs Rullis un viņa meita Līga Kviešīte sarūpējuši cienastu Līgai Vilnei un Tīnai Runcei, kuras Latvijas jūras robežu apceļo ar zirgiem.

KURZEMNIEKU
septembrim var abonēt
līdz 28. augustam
www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu),
pasta nodaļās,
pie pastniekiem,
redakcijā (ietaupot 71 centu).

PBN bankas, bijušās Norvik bankas, **klienti sāk saņemt savu naudu.** → 3. lpp.

„Tur dega uguns kuri, cilvēki dziedāja, visi bijām priecīgi un smaidīgi. Valdija pārliecība, ka viss būs labi,” tā Baltijas ceļu atceras **Aija Ermane.**

→ 6.–7. lpp.

„Labai dzīvei vajadzīgs pietiekams miegs, sabalansēts uzturs un mierīga nervu sistēma,” uzsver ārsts **Hosams Abu Meri.**

Viņš arī stāsta, **kā jāēd, lai vēderā nerodas problēmas.**

→ 10. lpp.

Pirmdien, 26. augustā:

- Mājas kafējnīcas suitos.
- Arods – zobu tehniks.
- Ja grib ceļot dabā.
- Nometnes augustā.
- Velodienas reportāža.

917714071975062 34

REDZĒJUMS

Sākt no jauna
tīrā burtnīcā

Rūta
Mediņa, tālr.
63350565,
redakcija@
kurzemnieks.lv

Atkal pienācis tas mēnesis, kad grāmatnīcās var ieraudzīt pirmklasnieku mammās ar garajiem, skolas dotajiem sarakstiem. Pats pirmklasnieks stāv blakus, sajūsmināts un uz skolu gribošs. Bet tā būs tikai pirmajās klasītēs – to zina jebkurš pusaudzis.

„Varbūt šī vasara
būs uzlabojusi
pedagoga omu?”

Joprojām plauktos var sameklēt burtnīcas, kurās starp līnijām ir raustītie punktiņi, lai rakstot burti nebūtu pārāk lieli un rokraksts iznāktu glīts. Mēs toreiz nopirkām tik daudz, ka joprojām palikušas pāri. Manuprāt, tas ir mīnuss, ka skolā gada laikā kāda klade vai burtnīca netiek pierakstīta pilna. Zinu, ka tajā vairs nerakstīšu un ka tā stāvēs plauktā, līdz sāks traucēt un tiks izmesta. Domāju, ka katram skolēnam vai studentam tādu netrūkst. Sākies jauns gads, būs jauni vērtējumi, un katrs vēlas visu sākt no jauna svaigā, tīrā burtnīcā.

Mācību sākumam nevar sagatavoties tikai ārēji, pārskot skolas lietas un apgērbu. Jānoskaņojas, ka vasaras brīvība beigsies un sāksies noteikts režīms. Tas nav nemaz viegli, bet vasarā, apmeklējot nometnes, strā-

dājot vai pašam katru dienu noteiktā laikā ceļoties, pie šī režīma var sākt pierast, lai jau pirmajā nedēļā neesi pusaizmidzis un negribi iet prom. Nebūtu labi sākt jaunu mācību gadu ar gulēšanu pirmajā darbdiēnā, jo, kā zinām, mācīšanās ir skolēna darbs un zināšanas ir viņa alga.

Taču ir arī prieks! Pirmajā skolas dienā satiksim draugus, kuri nav redzēti vasarā, iepazīsimies ar jauniem. Iegūsim zināšanas, bet to dēļ būs arī šis tas jāpacieš... Agri jāceļas. Katram ir vai ir bijis skolotājs, kurš nepatīk vai kaitina. Iemesli ir dažādi, bet rezultāts diezgan līdzīgs. Atkal jāsatiek TAS skolotājs, bet varbūt pagājuši vasara būs viņa omu uzlabojusi un pedagogs kļuvis jauks.

Man kā skolniecei, kura šogad ies vidusskolā, ir neliels satraukums. Jauna klase, jauni skolotāji, daži nebijuši mācību priekšmeti. Liekas, ka tikai nesen uztraucos par 9. klases eksāmeniem, bet tad tie pienāca un tikpat ātri aizgāja. Jūnija pavadīts strādājot, augusts tāpat. Paskatos kalendārā – atpūtai palikusi tikai nedēļa. Bet, atskatoties uz vasarā paveikto, nemaz tik slikti nav. Pat esmu lepna par šo gadu.

Nemaz negribas domāt par 10. klases beigšanu un to, cik ātri pienāks vidusskolas izlaidums. Tad sāksies svarīgie dzīves lēmumi, jautājums: „Ko darīt tālāk?” Bet vēl taču ir laiks, vai ne?

TRĪS VIEDOKĻI

KĀ VĒRTĒJAT TO, KA PAŠVALDĪBAS UZŅĒMUMA RĪGAS SATIKSME
72,9 MILJONU PARĀDS TIKS IEPLUDINĀTS VALSTS BUDŽETĀ?

Rīgas domei jātiek galā pašai

1. Ēriks Pucens, 13. Saeimas
deputāts (KPV LV):

– Rīgas satiksmes dotāciju noņemšanai no valsts uz Rīgas domes pleciem jāklūst par jaunievēlētā mēra Oļega Burova goda uzdevumu un prioritāti. Jaunajam Rīgas mēram būtu jārikojas nekavējoties, lai Latvijas iedzīvotājiem nav gandrīz 72 miljoni eiro no savām vajadzībām nākamā gada budžetā jāpurē par labu daudzus gadus piekoptajai izšķērdībai Rīgā.

Mēs valdības līmenī meklējam juridiskus un citus risinājumus, lai iedzīvotājiem nav jāmaksā par Rī-

gas domes mērķtiecīgi pieļautajām kļūdām. Mūsu partijas ministri – ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro, iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens un labklājības ministre Ramona Petra- viča – no savas puses šos mēnešus ir rūpīgi strādājuši, lai izdevumus pārskatītu. Esam nākamā gada budžetā ieguvuši papildu fiskālo telpu. Tas nav taisnīgi, ka daļa no šīs un citu izdevumu pārskatīšanas naudas valdībai būtu jānovirza Rīgas satiksmes dotācijām, nevis iedzīvotāju dzīves uzlabošanai – iekšējai drošībai, pensijām, sociālajam spilvenam, jo tas ir tik ļoti

svarīgi.

Burovam kā godprātīgam galvaspilsētas vadītājam sava saimniecība jāsakārto tā, lai tās problēmas nekļūtu par valsts iedzīvotāju kopējām problēmām, ņemot vērā tās gada budžetu. Daudzus gadus Rīgas satiksme izmantota kā platforma rīdzinieku balsu pirkšanai par labu vienai pilsētā valdošajai partijai. Līdz šim uzņēmuma zaudējumi bija tikai Rīgas domes sirdsapziņas jautājums, bet tagad, uzliekot valdībai par pienākumu dotēt uzņēmumu no valsts budžeta, tā kļuvusi par Latvijas un katra iedzīvotāja problēmu.

Citas iespējas nav

2. Dana Reizniece-Ozola,
13. Saeimas deputāte (ZZS):

– Ar Rīgas satiksmes parādu citas iespējas nav. Tas ir uzņēmums, kas vairāk nekā 15% izmanto pašvaldības jeb kopējos valsts līdzekļus un pilda funkciju, kas tam deleģēta bez konkursa. Principā tā darbojas kā pašvaldības struktūra. Visi pašvaldību izdevumi tiek iekļauti valsts budžetā. Tāpēc jau katru gadu par tiem notiek diezgan skrupuloza diskusija. Arī par aizņēmumiem, jo tas ietekmē valsts

budžeta bilanci. Līdzīgi ir ar citām kapitālsabiedrībām, kas pieder pašvaldībām un pilda funkcijas, kas deleģētas bez konkursa.

Slikti, ka šis parāds ir kā tāds pārsteigums. Mīnuss rodas, ņemot vērā Rīgas satiksmes attīstības projektus, plānoto transporta iegādi. Slikti, ka informācija nebija prognozēta un saskaņota ar Finanšu ministriju. Tas būtu normāli, ja reiz investīcijas plānotas. Ministrijai tagad neatliek nekā cits, kā meklēt kompensējošos pasākumus.

Finanšu ministrijai būtu jāzina ne tikai Rīgas, bet arī citu pašvaldību investīciju prognozes, lai spētu prognozēt ietekmi uz budžetu.

Par vēlēšanām galvaspilsētas domē ceru, ka *Gods kalpot Rīgai* savu mācību guvuši no tā, ka Ušakovs kritis nežēlastībā, strādājot ne pārāk saimnieciski. Kopumā nevar teikt, ka situācija Rīgā būtiski mainījies, jo tā pati koalīcija vien ir. Tāpēc nedomāju, ka saimniekošanā un politikā iedzīvotāji var rēķināties ar lielām izmaiņām.

To tā nevajadzētu atstāt!

3. Ilze Indriksone, 13. Saei-
mas deputāte (Nacionālā
apvienība):

– To, ka parāds ietekmēs valsts budžetu, vērtēju ļoti negatīvi. To tā vienkārši nevajadzētu atstāt. Rīgas domei jāuzņemas atbildība, un tās budžets būtu jāierobežo, nevis visai valstij jāpārvar sliktas darbības sekas vienā pašvaldībā. Otrs – jāskatās uz pārvaldības uzlabošanu kapitālsabiedrībās

vispār. Ne tikai pašvaldību, bet arī valsts līmenī. Labas kooperatīvās pārvaldības principi vēl aizvien mums nav sasniegti. Tas nenozīmē politisku iejaukšanos, kas pēdējā laikā notikusi un ko es neatbalstu.

Runājot par Rīgas domes vēlēšanām, domāju, ka labāk nebūs. Burova kunga galvenais mērķis bija šo amatu iegūt. Redzot, kā notika vienošanās par priekšsēdētāju, būs divi gadi, kas neko

spīdošu nesola. Jāskatās, kādi būs nākamie soļi brīvostas amatos un izmaiņas vietnieku krēslus. Varbūt Burova kungs būs konstruktīvāks un saimnieciskajās lietās izdosies vienoties labāk nekā iepriekš, bet nav cerību, ka mainīsies kopējā politika. Redzēsim, kas notiks ar latviešu valodu bērnudārzos. Varbūt izdzirdēsim kādas labākas ziņas, bet lielu cerību man nav.

Jolanta Hercenberga

MANUPRĀT

Izcīnītais jānotur

„Baltijas ceļā esam neatkarību izcīnījuši, taču neatkarība un demokrātija jāaizstāv pastāvīgi. Tas nav vienreizējs uzdevums. Arī šodien mums ir jauni izaicinājumi, jauni apdraudējumi, arī jaunas perspektīvas,” tā konferencē, kas veltīta Baltijas ceļa 30 gadiem, vakar teica Valsts prezidents Egils Levits. Arī tie, ar kuriem runāju, gatavojot rakstu šīs dienas avīzē, izteica līdzīgu domu. Baltijas ceļā piedzīvoto vienotību, spēku un pārliecību visi atcerējās ar savilņojumu. Nožēla ieskanējās par to, kas darīts un piedzīvots brīvības gados. Kāds kungs atzina: visi dzīvajā ķēdē stāvējušie apzinājās, ka stāvam tur par pašu un bērnu nākotni, par cilvēka cienīgu dzīvi. Tagad tāda diemžēl vēl aizvien neesot pienākusi visiem, pie varas vēl aizvien tie paši vēži, bet jaunie, kas tur nāk, ļoti ātri no vecajiem mācoties. Cits pauda cerību uz paaudžu maiņu, lai Latvijas izaugsme visās jomās neatpaliktu no citām valstīm. Izskanēja arī vēlme vēl kādreiz būt tikpat vienotiem gan ar tautiešiem, gan brāļiem Lietuvā un Igaunijā. Bet neviens nepateica, ka savu dalību brīvas Latvijas atgūšanā nožēlotu. Visi atzina: ja Tēvzemei vajadzēs, būs gatavi iet atkal. Vismaz man tas rada prieku un pārliecību par brīvu nākotni.

Inguna Spulniece, tālr. 63350565,
inguna.spulniece@kurzemnieks.lv

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai makšķerējat? Vai to dara kāds pazīstamais? Vai ēdat zivis?

Rūta Ķergalve, mūziķe: – Pazīstams makšķerē, pati gan ne. Draugi, kuri makšķerē Padures dīķī, nekad nekā liela nedabū. Zivis ēdu, un vismīļākā ir kūpināta karpa ar ķiplociņu.

Kristaps Dravnieks, strādā telekomunikāciju jomā: – Paziņu lokā ir tādi, kas makšķerē. Zivis es ēdu, parasti lasi. Mīļākais zivju ēdiens ir suši, kurā gurķis, avokado un rīsi ietīti jūraszālē.

Elizabete Babicka, skolniece: – Man ģimenē makšķerē. Lielais loms bija četrus piecus kilogramus smaga līdaka. Man garšo lasis un siļķes marinādē. Vismīļākais zivju ēdiens ir zivju zupa.

Līvija Leimane, pensionāre: – Kad ciemojos pie bērniem, viņi uztaisa cepeškrāsnī ceptu lasīti vai līdaciņu ar garšvieliņām. Lasis ir labs un dārgs, visiem garšo, bet jēls man negaršo, tikai silts. Ja nākas ēst lašmaizīti, obligāti vīrsū vajag sīpoliņu.

Sergejs Korotkijs, strādā mikrouzņēmumā: – Draugs makšķerē visu mūžu, bet lielais loms viņam nav gadījies. Visgaršīgākā ir karpa, ko pats ievīlāju garšvielās un cepu cepeškrāsnī.

Egils Jākobsons, pensionārs: – Pazīstami cilvēki makšķerē, pašam nesanāk. Man garšo reņģes, foreles un laši. Atkarīgs no tā, kā pagatavo. Visvairāk – reņģes tomātu marinādē vai foreles krējuma mērcē.

Elīna Elza Kļava
Adriānas Mucenekas foto

Stāv rindā, lai atgūtu savu naudu

Vakarrīt sāka garantētās atlīdzības izmaksa PNB bankas klientiem. Tāpat kā visā Latvijā, arī pie Kuldīgas filiāles durvīm (veikalā Rimi) cilvēki pulcējās, lai atgūtu savu naudu.

Pie PNB bankas filiāles Kuldīgā vakarrīt pulcējās klienti. Daudzi izvēlējušies turpmāk pensiju saņemt Latvijas Pastā.

Klienti bija sākuši ieņemt rindu uzreiz pēc 8.00, taču gaidīt nācās ilgi, jo, tiklīdz banka atvērta, gadījās nediens ar tehniku, tāpēc pirmā kliente Rīta Dmitrijeva no lodziņa aizgājusi vien 10.00. „Darbinieces strādā kā bitītes, bet sistēmas sākumā negāja. Kad sāka darboties, viss notika ātri – bija tikai jāparāda dokumenti un jāparaksta papīri. Pārskaitīju savu naudu uz Swedbank.” Vairāki, arī Anna Zīle un Zelma Jurkovska, tomēr nolēma laiku netērēt un nākt citu dienu. „Vienam cilvēkam stunda! Cik tad ilgi mums būtu jāstāv? Atnāksim citu dienu,” saka A. Zīle. „To, ka šādi gadīsies ar mūsu banku, gan negaidījām. Šī mums bija visizdevīgākā – uz vietas saņēmām naudiņu un uzreiz samaksājām rēķinus.”

Tagad abas sievietes atvēršas kontu *Latvi-*

jas Pastā, bet, ja banka darbību tomēr atsāks, atgriezīsies tajā, jo PNB bankas nosacījumi bijuši izdevīgāki. „Mums te patika,” stāsta Z. Jurkovska, „bet pastā pakalpojumi stipri dārgāki. Tur pat par pensijas izņemšanu jāmaksā, bet te nebija. Lai atsūtītu īsziņu par to, ka nauda ieskaitīta, pastā jāmaksā būs eiro, šeit nebija jāmaksā vispār.”

Mirdza Miltiņa par bankas darbības apturēšanu uzzinājusi savā dzimšanas dienā: „Nācu pēc naudiņas, lai kaut ko nopirktu, un kā ar mietu pa galvu! Bija milzīgs apjukums, nebija neviens, kam paprasīt, tikai zīmīte pie durvīm. Apsēdos blakus uz soliņa, nezināju, ko iesākt. Uzreiz apjautu, ka ceļas asinsspiediens, pēc tam divas nakts nevarēju gulēt. Vakarrīt pamodos, sataisījos uz banku pēc savas naudas un tikai vēlāk, paskatoties

kalendārā, sapratu, ka jānāk šodien.” Mirdzas uztraukums bijis liels, jo bankā glabājas nauda, ko viņa krāj pansionātam. „Uzreiz pēc *Krājbankas* likvidēšanas uz šo banku pārnācu izdevīgās vietas dēļ. Atbraucu ar autobusu, visu nokārtoju un gandrīz pie durvīm atkal kāpju autobusā un braucu mājās.”

Turpmāk pensiju saņemt *Latvijas Pastā* nolēmusi arī Dzintra Zolnere: „Uzzināju par to *Panorāmā* pagājušajā piektdienā. Sāku rūgti raudāt. Man iekšā palika viena pensija, bet vīram – gada krājums. Pēdējos gados Kuldīgā aizvērušās jau piecas bankas. Nezinu, kam vispār var uzticēties. Varbūt pastam, bet tikai tad, ja tas vēl pieder Latvijai. Bet to jau neviens neteiks.”

Antras Grīnbergas
teksts un foto

Ierobežos satiksmi

24. augustā notiks Kuldīgas velofestivāls, tāpēc no 17.00 līdz pusnaktij atsevišķos ceļa posmos Kuldīgā, Kurmālē un Padurē būs satiksmes ierobežojumi.

Pasākuma rīkotāji lūdz atvainot par neērtībām un aicina iedzīvotājus būt saprotošiem.

No gleznām līdz koka skulptūrām

Svētdien, 25. augustā, 15.00 Padures muižā tiks atklāta domubiedru grupas *Pazarh* mākslas darbu izstāde, kas būs apskatāma līdz 25. septembrim. *Pazarh* ir cilvēki no Latvijas, Gruzijas un Krievijas, kurus jau daudzus gadus vieno radošums visdažādākajās izpausmēs.

Grupas nosaukumam nav nekā kopīga ar vārdiem vai apzīmējumiem. *Pazarh* – tas ir kaut kas tāds, kas pēc skanējuma vislabāk atspoguļo viņu darbības un centienus. Radošās izpausmes ir ļoti dažādas – no gleznām līdz pat koka skulptūrām. Pirmās izstādes pamatā bija Altaja skīču sērija. 1999. gadā Novosibirskā rādīti panno, batika, pastelis un filcs. Līdz šim grupa sarīkojusi izstādes Rīgā, Daugavpilī, Krimuldā, Valkā, Līvānos, Bruknā, Tbilisi, Maskavā, Vladivostkā, Dienvidsahalinā, Nahodkā, Vladimirā, Jendžejevā, Kelcē.

Mākslinieki izmanto tikai dabiskus materiālus: akmeni, koku, vilnu, zīdu un metālu. Skatītājs aicināts veidot dialogu ar izlikto priekšmetu. Tā kā grupā darbojas dažādu profesiju pārstāvji, tas ļauj dziļāk izprast un atklāt notiekošo būtbū.

Līdztekus izstāžu darbībai grupa rada ikonas, baznīcu projektus, interjera priekšmetus un pat bērnu šupulīšus.

Telpu nomainībai pagaidām nepiesakās

Izsolei, kurā bija domāts izsolīt nomas tiesības nelielai komercplātibai Kuldīgas autoostā, viens nav pieteicies.

Tiks izsludināta atkārtota pieteikšanās, informē uzņēmuma *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) komunikācijas vadītāja Anita Zvingule. Autoostā ir brīvi 27,9 kvadrātmetri. Nomaksas mēnesī – sākot ar 83,70 eiro (bez PVN), vēl klāt komunālie maksājumi.

Tāpat līdz otrdienas, 27. augusta, 10.00 atkārtoti izsludināta īres tiesību izsole KKP izremontētajā trīsistabu dzīvoklī Planīcas ielā 4 – 7. Var pieteikties arī uz īres tiesībām divistabu dzīvoklī Planīcas ielā 4 – 6. Abiem sākumcena ir 3,70 eiro par 1 m² mēnesī. Solis – 17 centu par 1 m².

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Brauc dzērumā, zog velosipēdus

No 15. līdz 22. augustam Valsts policijas (VP) Kuldīgas iecirknī reģistrēti 109 notikumi, piecos gadījumos sākti kriminālprocesi.

Kurzemes reģionālās pārvaldes pārstāve Madara Šeršņova stāsta, ka viens kriminālprocess sākts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā un bez tiesībām. Notikums reģistrēts 20. augustā, kad Skrundā vīrietis ar automašīnu *Volkswagen* braucis 1,93 promiļu reibumā. Vairāki kriminālprocesi sākti par dārza mēbeļu, velosipēdu un citu mantu zādību.

Četriem transportlīdzekļu vadītājiem noformēts administratīvo pārkāpumu protokols par braukšanu reibumā. Reģistrēti 23 ceļu satiksmes negadījumi, četri – tumšajā laikā, kad automašīna uzbraukusi dzīvniekiem. Cilvēki nav cietuši.

Sadzīviskas nesaskaņas

Stāsta Skrundas novada pašvaldības policijas inspektors Ģirts Miksons.

12. augusts. Skrundā, netālu no veikala *Saldo*, vairāki vēlas lietot alkoholu. Autoostā vīrietis smēķē tam neparedzētā vietā. Mums ziņo par grūziem, kas Skrundas novadā izbērti tam neparedzētā vietā.

13. augusts. Sākam vairākas administratīvās lietvedības par īpašumu nekopšanu novadā. Skrundas pagastā mājlopi izbrādājuši cita saimnieka īpašumu.

14. augusts. Skrundā, Ventas un Raiņa ielas krustojumā, uz braucmās daļas izlijis betona maisījums.

Atbildīgie noskaidroti, un ceļa segums satūrīts.

15. augusts. Mums ziņo, ka Skrundas tirgus laukumā starp kādu tirgotāju un administrāciju radušās nesaskaņas. Jaunmuižā, iespējams, esot nesaskaņota krautuve.

16. augusts. Mums ziņo par Lietuvas valsts pilsoņiem, kuri valsts militārajā objektā *Mežaine* pārkāpuši noteikumus. Iesaistās Valsts policija.

17. augusts. Sadzīves konflikts Skrundā, Liepājas ielas daudzdzīvokļu mājā.

Ja skolēnu nepietiks, naudas nebūs

Tāds bija viens no vēstījumiem, kādu Rīgā sarunās aci pret aci ar Latvijas pašvaldību pārstāvjiem nodeva Izglītības un zinātnes ministrija (IZM). Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novada pašvaldības atzina: no 1. septembra skolu tīklā izmaiņu nebūs, bet par nākamo mācību gadu jāreķina un jādiskutē.

ČETROS LĪMEŅOS

Izglītības ministre Ilze Šuplinska gada sākumā paziņoja, ka viņa nedomā turpināt priekšgājēja Kārļa Šadurska laikā iesāktu skolu tīkla sakārtošanu, jo šis plāns esot balstīts vien uz ekonomiskiem apsvērumiem. Tā vietā ministre tiek ar katru pašvaldību.

IZM nākusi klajā ar savu redzējumu par četru līmeņu skolām, un tas nosaka gan klašu skaitu, gan skolēnu skaitu klasēs. Latviju paredzēts iedalīt četros reģionālajos līmeņos: pilsētās ar vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju, administratīvo teritoriju attīstības centros, pagastos un pierobežu zonās.

Tāpat kā vecajā modelī spēkā paliek princips – jo lielāka teritorija, jo lielāks skolēnu skaits. Vienlaikus vērā ņemot arī to, vai skolām pietiek pedagogu un

vai mazās skolas varēs nodrošināt prasības līdz ar izmaiņām mācību saturā. „Mēs runājam arīdzan par vidusskolu specializāciju, kas ir svarīga no 2020. gada, kad pārņemam uz kompetenču izglītību,” norādīja I.Šuplinska.

JĀDOMĀ PAR LAIDIEM UN VIDUSSKOLĀM

Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfridsons paskaidroja, ka IZM pārstāvji uzklaušījuši padarīto un ieceres. Pati ministre sarunā nav piedalījusies, jo izsaukta uz Ministru kabinetu (MK). „Toties citi no ministrijas bija kuplā skaitā. Bija sagatavotas tabulas par katru skolu pēc skaitļiem, cik audzēkņiem jābūt pamatskolas posmā, cik – vidusskolas. Tie atšķiras no iepriekš Ministru kabinetā pieņemtajiem, bet vēl nav apstiprināti,” uzsvēra V.Gotfridsons.

Runāts par Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolu: „Mēs apzināmies, ka šeit vidusskolas posmā nekādi nevaram sasniegt MK noteikto skolēnu skaitu. Pamatskolas posmā skaita ziņā vērā būtu ņemami arī mākslas skolas audzēkņi. Arī Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā un Kuldīgas

Centra vidusskolā vidusskolēnu skaits neatbilst ministrijas uzstādījumam.” V.Gotfridsons pieļauj, ka šo abu mācību iestāžu vecākās klases nākotnē varētu piepildīt 2. vidusskolas audzēkņi. Jau šogad tā 10. klasi neuzņēma, tādēļ skaidrs, ka kļūs par pamatskolu.

„Attiecībā uz teritoriālo reformu par skolu tīklu neko pateikt nevarējam. Ar Skrundas novadu vēl varētu būt sarunas, bet ar Alsungu... Tādēļ nevaram pateikt, kāda skola būs, piemēram, Ēdolē. Vēl ministriju interesēja tas, kā iet ar ēku renovāciju. Pastāstījām, ka kopējo termiņu nekavējam, tomēr šādas tādas problēmas ar projektēšanu un būvniecību ir. Vislielākās izmaiņas ir 2. vidusskolā.

Runājām par plāniem laukos. Viskritiskākā situācija ir Laidos. Lai saprastu, kā rīkoties, jāgaida 1. septembris. Tas, vai tur būs no 1. līdz 6. klasei vai līdz 4., atkarīgs tikai no bērnu skaita. Būtu jā Laidu skolas nākotne skatāma kontekstā ar Skrundu. Scenāriji var būt visādi,” atzina V.Gotfridsons.

SKAITĻI IR MAINĪGI

Skrundas vidusskolas direktors un novada deputāts Ainārs Zankovskis IZM sarunās neko būtisku

neesot uzzinājis. „Ministrija izteica savu viedokli, pamatojoties jau pieņemtajos lēmumos, kā arī tajos, kurus vēl pieņems. Tika ieteikts domāt, vai Nīkrāces pamatskolu nepārveidot par sākumskolu. Varianti ir dažādi – tā varētu būt gan sešu, gan četru klašu skola. Tika runāts par vecāko klašu posmu Skrundas vidusskolā. Jāatzīst, ka jaunos skaitļus nemaz nezinām. Vienu brīdi bijām starp tām lauku vidusskolām, kurās no 10. līdz 12. klasei pietika ar 32 audzēkņiem, tagad it kā tiek runāts par 45. Tie 32 varētu attiekties uz pierobežas skolām, piemēram, Zilupē. Nekur gan neesmu redzējis, ka kaut kas tāds būtu pieņemts,” uzsvēra A.Zankovskis.

Vidusskolēnu skaits Skrundā ir nepastāvīgs. Pērn 10. klasē mācīšanās sāka trīs, bet pabeidza astoņi. Šogad iestājušies 17. „Kā lai rīkojamies?” prasa direktors.

VELTI IZŠKIESTS LAIKS UN NAUDA

Tā 25 minūšu tikšanos ar IZM vērtē Alsungas novada domes priekšsēde Daiga Kalniņa. „Mums nav skolu tīkla, par ko runāt. Sausais atlikums: solījums, ka saņemsim ekseļa tabulas pēc vienotas

formas, kas aizpildāmas visām pašvaldībām, kā arī ieteikums slēgt vidusskolas klases.”

D.Kalniņa skaidrojusi, ka pašvaldība rēķina, vai spēj vidusskolu uzturēt ar to naudu pēc skolēnu skaita, kāda plānota no nākamā gada. „Šogad bijām gatavi par to diskutēt ar iedzīvotājiem, jo alsundznieku lielākās daļas atmiņā vidusskola vienmēr bijusi. Bet vispārsteidzošākais – ministrija atbildēja: „Vecos noteikumus varat neņemt vērā – tas bija pirmsvēlēšanu kompromiss, kas nekam neder. Tagad rakstām jaunus.” Pieņemti MK noteikumi, kuros aprakstīts, kad un kas desmit gados stāsies spēkā, kādas būs kvalitātes prasības. Patīk tie mums vai nepatīk – tas ir cits jautājums, taču pašvaldības ar tiem jau rēķinās. Bet sarunās atklājas, ka tas ir velti ieguldīts darbs, jo noteikumi būs citi. Biju plānojuši nolikt datumus sarunām ar iesaistītajiem un arī plašāku publiku, bet tagad nevaru paredzēt, kad tās sarunas būs, jo noteikumi tiek pārrakstīti. Žēl, ka mūsu valstī nekas netiek skatīts kompleksi un ilgtermiņā, jo šādas izmaiņas var būt tikai krīzes situācijā.”

Inguna Spuleniece

Palīdzēs augt jaunajiem uzņēmējiem

No 30. augusta topošie uzņēmēji varēs pieteikties Latvijas investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Kuldīgas biznesa inkubatorā, šobrīd notiek konsultācijas, uz kurām jau atnākuši vairāki interesenti.

JO GATAVĀKS ATNĀK, JO VIEGLĀK

„No 30. augusta varēs pieteikties elektroniski, bet klātienē no 2. septembra,” bilst inkubatora vadītāja Līga Raituma. „Konsultācijās kopīgi mēģinām saprast, vai uzņēmums atbilst mūsu nosacījumiem: vai tam ir deklarētā adrese mūsu reģionā, kas ir Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novads, vai uzņēmums nav vecāks par trim gadiem un vai tā nav nozare, kas saņem atbalstu no citām institūcijām, piemēram, Lauku atbalsta dienesta.

Tad mēģinām saprast, kādā gatavības stadijā ir uzņēmums – vai tas atbilst inkubācijai vai pirmsinkubācijai, lai tad, kad cilvēks aizpilda pieteikuma veidlapu, viņam tas ir skaidrs. Jo gatavāks atnāk, jo vieglāk iziet atslasi. Cilvēkam, kurš nāk tikai ar ideju, ir iespēja tikt pirmsinkubācijā, jo tur ir 15 vietas. Uz konsultācijām jau ieradusies septiņi pretendenti, bet tādi, kas varētu iestāties inkubācijā, – četri. Iespēju izmanto uzņēmumi, kuri startēja pagājušajā pieteikšanās reizē – pavasarī, bet netika, jo citi bija mazliet labāki. Tagad viņi ir sapratuši, ko vēl va-

Uz konsultāciju Latvijas investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatorā atnācis uzņēmējs Jānis Jaunzems, viņu uzklausa inkubatora vadītāja Līga Raituma (no kreisās) un vecākā projektu speciāliste Zane Eglīte.

jag izdarīt, un piesakās atkārtoti.”

TRĪS GADOS 114 PIETEIKUMU

13. septembrī LIAA Kuldīgas biznesa inkubators svinēs trīs gadu pastāvēšanu. Šajā laikā ir saņemti 114 pieteikumi, no kuriem apstiprināti 99. Šobrīd inkubatorā ir 44 dalībnieki. L.Raituma gandarīta, ka 24 uzņēmumi ir nodibināti tieši tādēļ, lai iestātos inkubatorā. 15 no pirmā posma turpina uzņēmējdarbību inkubatorā. Šobrīd te strādā trīs speciālisti: L.Raituma, Rimants Safonovs un Zane Eglīte.

„Pirmais posms dod izpratni, vai no idejas var sanākt biznes vai

tam jāpaliek vaļasprieka līmenī. Ļoti bieži, kad tiek modelētas naudas plūsmas, cilvēks saprot, ka nevar tik daudz saražot vai tik dārgi pārdot. Ļoti labi, jo zināšanas ir iegūtas, liela nauda biznesa sākšanai nav iztērēta, ir iespēja kaut ko mainīt idejā. Ieguvums ir tāds, ka dalībnieki iemācās, kā uztaisīt biznesa plānu, kā pieteikties biznesa atbalsta programmām u.c. Otrajā posmā – inkubācijā – ir divi lieli ieguvumi. Nemateriālais ir *tīklošanās* pasākumi, kuros uzņēmumi satiekas ar pārējiem, kur notiek domu apmaiņa, tiek dibināti kontakti, rodas sadarbības ieceres, tiek nodota tālāk gan pozitīvā, gan

No 30. augusta līdz 1. septembrim Kuldīgas biznesa inkubators piedalīsies inovāciju un tehnoloģiskās jaunrades festivālā *Inovuss*, kas notiks Rīgā Lucavsalā. No Kuldīgas uz festivālu kursēs bezmaksas autobuss, bet par to sīkāka informācija pa tālruni 62400905.

13. septembrī Skolas ielā 1, pagalmā pie Kuldīgas biznesa inkubatora, tiks svinēta inkubatora trīs gadu jubileja, būs uzņēmējdarbības pieredzes stāsti *Caur ērkšķiem uz zvaigznēm*, inkubatora dalībnieku ražojumu skate, tiks sveikti pirmsinkubācijas absolventi.

negatīvā pieredze. Mūsu uzņēmēji ir draudzīgi. Materiālais devums ir mūsu granti un līdzfinansētie pakalpojumi. Man ļoti patīk šajā darbā, ka varam iedot uzņēmumam reālu naudu attīstībai. Inkubatora pastāvēšanas laikā saņemti 49 grantu pieteikumi, apstiprināti 89 000 eiro, no kuriem 25 000 jau ir izmaksāti. Vēl sniegti 24 līdzfinansētie pakalpojumi par 55 000 eiro. Tas nozīmē, ka mēs daļēji sedzam uzņēmējam maksu par ārpalpojumiem vai, piemēram, telpu īri. Tās nav milzīgas summas, bet uzņēmējiem jūtams atbalsts.”

VEIKSMES STĀSTI

„Šobrīd mums ir 15 pirmā posma dalībnieki, bet inkubācijā ir 26, kuriem pievienosies vēl deviņi. Pirmsinkubācijā vieni beigs, tiks uzņemti jauni. Spilgtākie ir pamanāmākie mūsu lolojumi ir uzņēmumi *Kabiles muižas vīna darītava*, uzņēmuma *Capulus Terra* kafijas grauzdētava *Curonia*, uzņēmuma *Skolas maize* kafejnīca *The Marmalade*. Publiski mazāk

pamanāma, bet ļoti veiksmīga ir uzņēmuma *M.M.M.tehnika* zobu tehnikas prakse, uzņēmums *Lat food LP* ar zīmolu *Mazo lāču putra*, *Kaisme dizains* ar rotām, Kristīnes Volfas zīmola *Mīci* mīkliņas plastilīns no dabīgām izejvielām, Ilzes Svilpes gatavotais latviešu vīraks, uzņēmums *Flockmen*, kura koka rotaļlietas tiek eksportētas uz 33 valstīm. Attīstās uzņēmums *Mazliet romantikas*, SIA *Provincas sēta*, kam bez viesu nama *Raxti* nu jau ir vairāki apartamenti utt. Viņi satiekas, gūst viens no otra iedvesmu un atbalstu, dalās gan ar priekiem, gan neveiksmēm.

Mans sapnis ir veidot Kuldīgā uzņēmēju klubu. Paiet seši mēneši, programma beidzas, un uzņēmējs vairs nejūtas piederīgs inkubatoram, bet es ļoti gribētu, lai viņi arī turpmāk varētu satikties. Pievienoties varētu arī tie, kuri biznesā ir ilgus gadus. Tur satiktos pieredze un jaunības entuziasms, un visi būtu ieguvēji.”

Ivetas Grīniņas
teksts un foto

Satikšanās prieks

Pagājušajā sestdienā Snēpeles muīžas pilī notika skolas salidojums – satikās absolventi, skolotāji un citi darbinieki.

Snēpeles pamatskolas salidojumā satikās gan absolventi, gan tie, kuri te strādājuši.

Pamatskola te likvidēta jau 2009. gadā, tā gada septembrī kā filiāli to pievienojot Kuldīgas Centra vidusskolai, bet 2014. gada septembrī pirmsskolas grupa un rotaļu grupa kā filiāle pievienota Vilgāles pamatskolai.

PILS VIENMĒR ATVĒRTA

Snēpeles pagasta pārvaldes vadītāja Aiga Bulava: „Šogad aprit 95 gadi, kopš šajā ēkā darbojas skola. Man šķita, ka 95 gadus vajag svinēt, un gribēju lauzt stereotipu: ja skolas vairs nav, tad ar ēku viss cauri. Bet dzīvība te ir – darbojas bērnu darzs, seniori, audējas, sportisti. Tāpēc gribu parādīt, ka šeit nekā nav beidzies. Gatavojamies kopš pagājušā gada, kad sākām pamazām atjaunot telpas. Vēlos ļoti lielu paldies pateikt absolventei Sanitai Krastiņai, kura vēsturiskos materiālus sakārtoja divās atmiņu klasēs, un ikviens tos var apskatīt. Liels prieks redzēt absolventus un darbiniekus. Te ir mūsu saknes, citiem pirmā un vienīgā darbavieta, daudziem pirmā mīlestība – daudz atmiņu. Pils vienmēr būs atvērta, un tā joprojām dzīvo.”

SKOLĀ BIJA DISCIPLĪNA

Uz salidojumu ieradusies arī kuldīdzniece Terēze Smirnova, kura atceras: „Mūsu klase bija tā, kurai pirmajai šeit bija vidusskolas izlaidums 1960. gadā. Ir daudz atmiņu. Skolotāji šeit iemācīja gan strādāt, gan mācīties. Līdz 7. klasei mūs mācīja skolotāja Vizbulīte un vidusskolā – skolotāja Kazaka.

Šodien ir nedaudz skumīgi, jo skolas šeit vairs nav. Atceros, ka kādreiz skolotāju bija maz, bet bērnu daudz – daudz netrūka līdz 300. Mēs bijām centīgāki – mācījāmies, lasījām grāmatas, strādājām kolhozā, tīrījām klases, mīzījām kartupeļus. Bet tagad ir dažādas modernas iekārtas, un tas ir slikti. Pēc skolas visu mūžu nostrādāju par pavāri.”

Aivars Kadiķis skolu beidzis 1970. gadā: „Atceros, ka skolotāja

Vainovska izsauca mani pie tāfeles, atbildēju par divdabja teicienu, dabūju pieci, bet man ierakstīja piezīmi, ka latviešu valodas stundā mācos fiziku. Skolotājam Ceram viņa bija pateikusi, lai mani fizikas stundā izsauc, un tur dabūju četri. Pēc tam aizgāju uz Kuldīgas 1. vidusskolu, un tas bija murgs, jo, salīdzinot disciplīnu, kāda bija šeit, tur valdīja pilnīga visatļautība. Pat eksāmenā varējām norakstīt. Šodien priecājos satikt klasesbiedres. Vairākus gadus nodzīvoju suites, bet tagad esmu atgriezies Snēpelē tēva mājās.”

ATMIŅU ISTABAS

Anita Ķemlere, Jānis Grīnbergs, Benita Kačura, Vija Poriņa un Arturs Mūrnieks stāsta, ka šogad aprit 50 gadu, kopš viņi beiguši pamatskolu: „Skola bija mīļa, tāpēc žēl, ka tās vairs nav. Atmiņas par to laiku ir spilgtas – arī šodien atceramies visu piedzīvoto. Mums prieks, ka vēl aizvien nākam kopā. Toreiz beidzām 13, divi no mums aizgājuši, bet lielākā daļa dzīvo tepat, Snēpelē.” V. Poriņa priecājas: „Esam ļoti priecīgi satikt klasesbiedru Arturu, kuru nebijām redzējuši 50 gadus. Tā dzīvē gadās.”

S. Krastiņa ar interesi par vēsturi brīvpriecīgi palīdzējusi tapt divām atmiņu istabām: „Par skolas vēsturi materiāli ir pat no 19. gadsimta. Visi bija salikti vienā klasē, man vajadzēja tos sašķirot un sakārtot. Prieks, ka tie saglabājušies. Visvecākās, ko atradu, bija 1934. gada skolēnu bildes. Te uzsvērtā nevis ēkas vēsture, bet laiks, kad te darbojās skola. Ir materiāli par cilvēkiem, kuri šeit mācījušies. Šeit atgriežoties, rodas piederības izjūta.”

„TE DZĪVĪBA NEDZĪSĪS”

Skolas bijušais direktors Jānis Pušilovs stāsta: „Atnācu strādāt 1984. gadā un pabeidzu 2009. gadā. Tās diemžēl ir atmiņas. Te pavadīti labākie gadi.

Satikušies klasesbiedri, kuri skolu beiguši pirms 50 gadiem: Anita Ķemlere, Jānis Grīnbergs, Benita Kačura, Vija Poriņa, Arturs Mūrnieks.

Divās pils telpās ierīkotas skolas atmiņu istabas.

Svinīgajā daļā koncertā uzstājas absolventi.

Dzīve iet uz priekšu, un gan jau pils turpinās dzīvot ar mazajiem bērniem un citiem pagasta cilvēkiem. Te dzīvība nedzīsīs. Novēlu visiem atcerēties to pašu labāko.”

Kuldīgas Centra vidusskolas direktore Brigita Freija pasākumā teica: „Dzīvē viss nenotiek tā, kā vēlamies. Skolai bija jāklūst par mūsu vidusskolas Snēpeles filiāli. Tas bija saspringts laiks, bet šeit mans paziņu loks kļuva plašāks. Es esmu 1931. gada absolventa meita. Snēpelniekiem gribu novēlēt: kamēr būs cilvēki, tikmēr būs vieta, un, kamēr būs griba, būs vieta, kur atgriezties.”

„JĀSTRĀDĀ AR SIRDS MĪLESTĪBU”

Agrākā skolotāja Ināra Ozoliņa te sākusi strādāt 1974. gadā: „Nāku no Saldus novada Nīgrandes pagasta. Pēc pamatskolas mācījos Kuldīgas 1. vidusskolā, kur man bija ļoti labs audzinātājs – Heinrihs Freimanis. Viņš izdomāja, ko mēs katrs varētu darīt. Nezinu, kāpēc, bet bija izdomājis, ka es varētu būt skolotāja. Tajā laikā varēja mācīties Liepājā, man bija jābrauc, bet sākumā izvairījos. Man bija vēl viena vēlme – gribēju kļūt par mediķi, bet liktenis aizveda uz Liepāju, kur visus iestājeksāminus nokārtoju un 1972. gadā sāku mācīties pedagogiskajā institūtā.

Sākumā īsu laiku pastrādāju Tadaikņu pamatskolā – tā bija ļoti maza, un to likvidēja. Uzzināju, ka Snēpelē meklē sākumskolas skolotāju, atbraucu, un direktors Zariņš mani uzreiz pieņēma darbā.

Uzskatu, ka šī darbavieta man ir vienīgā. Man bija ļoti labi un mīļi bērni. Es taču neko citu nemāku kā mācīt mazus bērnus lasīt, rakstīt, rēķināt. Darbs man patika, un te jāstrādā ar sirds mīlestību – ja tādas nav, tad ir trāki. Skolas smarža man visu laiku ir klāt. Divus gadus esmu pensijā, bet skolas pietrūkst.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Kā Baltija atmodās

Šodien Lietuvā, Latvijā un Igaunijā atmiņās tiek atsaukta pirms 30 gadiem notikusī akcija *Baltijas ceļš*. Tajā 600 kilometrus cauri visām trim toreizējām padomju republikām dzīvu ķēdi izveidoja aptuveni divi miljoni iedzīvotāju. Baltijas ceļā stāvēja dažāda vecuma un tautību cilvēki, juzdami pacilātību un pārliecību, ka brīvība ir sasniedzama. Tagad svinību mērķis ir atgādināt un skaidrot šīs akcijas nozīmi vietējā un starptautiskā mērogā, turpināt fiksēt organizatoru un dalībnieku atmiņas, aktivizēt sadarbību starp trim nu jau neatkarīgajām māsām: Lietuvu, Latviju, Igauniju.

Laī dzīvo ķēdi no cilvēka līdz cilvēkam nepārtraukti, dažviet nācās izlīdzēties ar karogiem, tautiskām jostām vai apģērbiem, bet Kuldīgas ārsti Ēvalds Upenieks un Ināra Rozentale (vidū Upenieku meita leva) turēja saites, pie kurām ir lapiņas ar represēto cilvēku vārdiem.

Pret ko protestēja?

- **1940. gadā** Baltijas valstis bija okupējusi Padomju Savienība, iepriekš vienojoties ar nacistisko Vāciju. Vienošanās noslēgta 1939. gada 23. augustā Maskavā un bija slepena. Šis dokuments tiek saukts par Hitlera–Stalīna vai arī Molotova–Ribentropa paktu (parakstījuši PSRS ārlietu ministrs Vjačeslavs Molotovs un Vācijas ārlietu ministrs Joahims fon Ribentrops).
- **80. gadu nogalē** Molotova–Ribentropa pakta sekas joprojām bija skaudri jūtamas. Okupācija turpinājās, bet PSRS noliedza pakta eksistenci un turpināja apgalvot, ka Baltijas valstis Padomju Savienībā iestājušas brīvprātīgi. 1989. gada 23. augustā, Molotova–Ribentropa pakta parakstīšanas 50. gadadienā, trīs Baltijas republiku iedzīvotāji prasīja pakta slepenos protokolus atzīt un atjaunot Baltijas valstu neatkarību.

Kā notika?

- **1989. gada 23. augustā 19.00** aptuveni divi miljoni Baltijas valstu iedzīvotāju sadevās rokās, veidojot cilvēku ķēdi no Tallinas caur Rīgu līdz Viļņai. Precīzu skaitu noteikt nav iespējams. Pēc aģentūras Reuters ziņām akcija pulcēja 700 000 cilvēku Igaunijā, 500 000 Latvijā un miljonu Lietuvā. Pēc PSRS oficiālās informācijas aģentūrai TASS piedalījās 300 000 Igaunijas un 500 000 Lietuvas iedzīvotāju, Latvijas skaits nav publicēts.
- **Baltijas ceļu organizēja** trīs valstu nacionālās kustības: Igaunijas *Rahvarinne*, Latvijas Tautas fronte un Lietuvas *Sąjūdis*. Dalībnieki pulcējās akcijas pilsētās un ciemos, organizēti vai ar savu transportu devās uz mazāk apdzīvotām vietām.
- **Baltijas ceļa atbalstam** Berlīnē, Ļeņingradā, Maskavā, Melburnā, Stokholmā, Tbilisī, Toronto un citviet pasaulē notika solidaritātes miņiņi.

Kādi bija apstākļi?

- **1986. gadā** Komunistiskā partija pieņēma t.s. atklātības politiku vides aizsardzībā un saistībā ar stalinisma noziegumiem. Sāka veidoties sabiedriskas organizācijas, kas savus uzskatus, tostarp neapmierinātību, pauda aizvien atklātāk. 14. jūnijā Rīgā pie Brīvības pieminekļa sarīkota 1941. gada deportāciju upuru atceres diena. Pēc tās Baltijas valstu bijušie politiešlodzītie vienojās par piemiņas akciju 23. augustā visās trijās republikās.
- **1987. gada 23. augustā** miņiņos Viļņā, Rīgā un Tallinā katrā piedalījās vairāki tūkstoši cilvēku. Tallinā bija mierīgi, taču Rīgā un Viļņā izcēlās asas sadursmes ar miliciju, kurās aizturēti vairāki simti.
- **1988. gada 23. augustā** piemiņas akcijas jau notika nacionālo kustību vadībā un pulcēja desmitiem tūkstošu cilvēku. No entuziastu kustības Baltijas atmoda bija kļuvusi par trīs valstis vienojošu kustību.

Kāds ir ieguvums?

- **PSRS piekāpšanās** Baltijas valstu iedzīvotāju kopējā protesta priekšā, atzīstot pagātnes noziegumus, bija lielākais panākums. PSRS atzina Molotova–Ribentropa pakta eksistenci un pasludināja to par spēkā neesošu. Tas kļuva par vienu no būtiskākajiem soļiem ceļā uz neatkarīgu valstu atjaunošanu.
- **Starptautiskā publicitāte** deva grūdienu demokrātiskām kustībām citviet pasaulē, bija pozitīvs piemērs citu valstu neatkarības atjaunošanas cēstienos, arī tam, ka Vācija atkal apvienojās.

Lauktechnikas kolektīvs Atmodas laikā piedalījies teju visās akcijās. Par to rūpējies Antons Mākalns, darba drošības priekšnieks. Vajadzējis tikai uzaicināt, kad pietieciens pilns autobuss braucēju.

Kopā ar kolēģiem no Kuldīgas Lauktechnikas uz Baltijas ceļu devās arī Pāvils Liakovičus (priekšplānā), līdzī ņemot tolaik 16 gadus veco dēlu Ingemāru. Arī barikādēs bijuši kopā. „Tā mums visiem bija pārliecība – jāiet. Ar ticību panācām brīvību. Tā nav mazinājusies – arī tagad es ietu,” uzsver P.Liakovičus.

1989. gada augustā laikrakstā Bauskas Dzīve nodrukāts plāns, kur un kam jāstāv ceļā līdz Lietuvas robežai. Te vieta bija arī Kuldīgas rajona iedzīvotājiem.

BALTIJAS CEĻŠ 30

Grafiskā zīmē attēlots lielceļš kā līnija, ko veido Baltijas ceļa valstu – Lietuvas (LT), Latvijas (LV) un Igaunijas (EST) – starptautiski pieņemtie burtu kodi, kas izteikti Morzes alfabētā. Tieši Morzes kods ilgi izmantots karā un citās spraugtās situācijās, lai paziņotu ko svarīgu. Šoreiz tas raksturo Baltijas ceļa būtību: tikt pamanītiem, paust viedokli un nodot ziņu, neizmantojot spēku.

Brīdis, kas piepildīja cerības

Uz Kurzemeņu aicinājumu dalīties atmiņās par 1989. gada 23. augustā piedzīvoto atsaucās daudzi akcijas dalībnieki: gan toreizējie Kuldīgas rajona, gan citu rajonu iedzīvotāji, kuri tagad dzīvo mūsupusē. Baltijas ceļš visās atmiņās palicis kā gaišs, pat priecīgs mirklis, bet dažos stāstos ieskanas rūgtums par 30 aizvadītajiem gadiem.

Kopā ar represētajiem

Kuldīdzniece, zobārste Māra Upeniece uztic unikālu fotogrāfiju. Tajā redzams viņas vīrs dakteris Ēvalds Upenieks, meita leva un kolēģe Ināra Rozentale. Slimnīcā tāpat kā citiem no Kuldīgas rajona braukušajiem iedalīta vieta aiz Bauskas uz Lietuvas pusi. Tur cilvēku bijis mazāk, tādēļ, lai dzīvo ķēdi nepārtrautu, tukšumi aizpildīti ar saitēm, kurām piestiprinātas lapiņas ar represējamo cilvēku vārdiem. Tas bijis ļoti emocionāli, jo radusies sajūta, ka šie cilvēki ir līdzās un palīdz brīvības alkas piepildīt. M.Upeniecei atmiņā palicis tas, ka saites izdalījusi pajuama sieviete, šķiet, no Latvijas Tautas frontes (LTF) Bauskas nodaļas. *Kurzemeņnieks* centās sievieti sameklēt ar *Bauskas Dzīves* kolēģu palīdzību, bet tas neizdevās. Šādu mirkli neatminas arī LTF biedri Bauskā. Vēl M.Upeniecei atmiņā tas, ka braukuši ar savu transportu, un uz Bauskas tilta bijis liels sastrēgums. „1986. gada septembrī bija sabrucis Ķeguma tilts, bojā gāja 11 cilvēki. Domāju tikai par to, lai šis tilts iztur,” atceras Māras kundze.

Visi priecīgi

Arī Pāvilstas iedzīvotāju ziņā bija ceļa posms Bauskas rajonā. Tagad kuldīdzniece Aija Ermane atceras: „Es strādāju Pāvilstas slimnīcā. Ar lielo autobusu, ko organizēja LTF, brauca arī zvejnieku kolhoza strādājošie. Līdzī bija tranzistori, kuros klausījāmie, kas jādara. Sadevāmie rokās, pēc signāla satraucāmie, vai nav militāristi. Pēc tam aizbraucām uz Lietuvas robežu. Tur dega uguns-kuri, cilvēki dziedāja, visi bijām priecīgi un smaidīgi. Valdīja pārliecība, ka viss būs labi.” Aijas kundze pārliecināta: ja vajadzētu cīnīties par brīvību, arī tagad mēs sadotos rokās.

„Jutāmie lepiņi”

Tā atzīst Liene Vainavska, toreiz Lukševica. Viņa ar vīru Gunāru Lukševicu uz Baltijas ceļu devusies kopā ar Kuldīgas rajona PMK darbiniekiem. „Izjūtas vienkārši fantastiskas! Nedaudz bail, bija bažas, bet uz priekšu virzīja spēks un pārliecība, ka tā jādara. Tiem, kuri piedalījās, šis brīdis deva gandarījumu, piepildīja cerības. Lai gan šodien cilvēkiem vairs nav tādas vienotības, ja vajadzētu, es būtu gatava braukt un stāvēt par brīvību atkal.” Paju sabiedrībai *Renda* ticis posms četras kilometrus aiz Lecavas. Rendniece Baiba Šņore tolaik audzinājusi mazus bērņus, tādēļ Baltijas ceļā piedalījies vīrs Jānis Šņore. „Vīrs cīnījās par mums visiem. Arī barikādēs stāvēja. Kad viņš brauca uz tām, man vairāk bija bail, bet Baltijas ceļā visi izjuta saviņojumu.”

Pietiek dzīvot PSRS!

Kuldīdznieks Jānis Bubinduss bijis aktīvs Latvijas Nacionālās neatkarības kustības (LNNK) biedrs. Uz akciju devies ar *Lauktechnikas* autobusu, jo pazinis šoferi Daini Freibergu. „Mēs no LNNK jutām pienākumu pateikt, ka pietiek dzīvot PSRS. Tas bija labs laiks. Atmosfēra – sajūsmas pilna! Šķita, ka kalnus varētu gāzt! Bailēm toreiz bijām par jaunu. Nav divu domu, ka par tautu un valsti es ietu atkal. Bet ne par politiķiem un varu,” atzīst Jānis. Kāds cits aktīvs LNNK biedrs tomēr jūt sarūgtinājumu, ka gan tolaik, gan tagad vairāki tiek runāts par LTF nozīmi gan šajā, gan citās akcijās ceļā uz brīvību un pirmā organizācija aizmirsta. Bet tieši viņi piketējuši pie Skrudandas lokatora, pie kara komisariāta Kuldīgā un citur. Vēl kremo tas, ka uz Baltijas ceļu braukuši pustukšā autobusā, tādēļ, pat grībēdami, nav varējuši savu ceļa posmu aizpildīt, tajā pašā laikā Rīgā cilvēki stāvējuši pat divas vai trīs rindās.

Toreiz tā bija jādara

Arī Skrudandas pusē kolhoza *Kurzeme* ļaudis bijuši aktīvi Atmodas akciju un demonstrāciju atbalstītāji, Kuldīgas raidstacijas torni barikādēs sargājuši, uz Rīgu braukuši. Tagadējais ventspilnieks Uldis Freimanis atceras: „Gadi pagājuši, atmiņas tādas miglainas. Braucām ar lielo autobusu. Bauskā drusku nomaldījāmie, ceļu meklējot. Salīdzinot ar Rīgu, mūsu posmā cilvēku bija mazāk, tāpēc izlīdzējāmie ar šallēm, jostām. Ilgs tas brīdis nebija – minūtes 15 pastāvējām. Kad beidzās, iebraucām Lietuvā, kur pie ugunsкура ēdām dešinās un zupu un padziedājām.” Baltijas ceļā bailes neesot jutis, bet barikādēs izjūtas bijušas dažādas: „Pie raidstacijas nostāvējām diennakti, gribējām braukt mājās, sakāpām mašīnās, bet pienāca ziņa, ka no Ventspils puses brauc bruņū transports. Bet tas aizgāja uz Rīgu. Baltijas ceļā zinājām, ka tā jādara. Bija jau doma, ka pēc gadiem desmit kaut kas mainīsies. Kad mācījās Skrudandas 1. vidusskolā, uz ciematīņu *Kurzemes* pusē autobuss gāja četras reizes dienā, vēl bija strādnieku autobusi. Bet tagad – vietā, kur kādreiz dzīvoju, nekā vairs nav: autobuss vasarā nekursē, veikals slēgts, bibliotēka arī. Man tur ir māja, nesaprotu, ko ar to darīt.” Viņš atzīst, ka mūsdienās darba tirgū visgrūtāk cilvēkiem pēc 50 – ne tu esi vairs jauns, ne vēl pensionārs. „Vismaz jaunībā piedzīvojam spīlgutus mirkļus, izjutām adrenalīnu. Bet pārāk ātri atlaidām gromiņus. Nekad nesapratīšu: liellelki uzsver, lai mainām domāšanu. Ko tad mainīt, ja viss likvidēts? Ne jau PSRS to darīja – paši vien. Tā jau laikam ar attīstību pasaulē ir: iet uz augšu, tad sabruk un jāsāk no jauna.” U.Freimanis gan neatmet cerību, ka jaunā paaudze darīs Latvijai labu.

Ar visu galā nav tikts

Ikšķilietis Guntars Dobelis *Kurzemeņniekam* atsaucies, tēva māsas Ainas Kāpiņas mūdināts. Viņa vienojoties Alsungā pie meitas Ingas Šēniņas-Lai-zānes, šogad nosvinējusi 80. dzimšanas dienu, bet žirgta kundze vēl aizvien interesējojusies par dažādām norisēm. „Mēs no Lielvārdes ar pirmās sievas vecākiem, nu jau netaikam, un tēva māsu uz Baltijas ceļu braucām vecā žigulītī. Stāvējām kaut kur pie Līgatnes. Precīzi to vietu neatceros. Kā zinājām, kur jābrauc? No Lielvārdes *Lauktechnikas* strādniekiem – tur bija aktīva LTF nodaļa. Lielvārde vienmēr bijusi latvisks stūris. Cilvēki brauca daudz, un visi bijām uz *uh!* Tagad tik būsi! Arī uz barikādēm stāvējām. Var jau būt, ka tas bija jaunības dullums: bail nav, jūra līdz ceļiem. Ar šķirīža galvu padomāti. Žēl tikai, ka ar ārējiem ienaidniekiem galā tikām, ar iekšējiem – ne,” saka Guntars.

Ziediņš pie ziediņa

Atis Puncļavs nācis no Basiem, tagad atgriezies mājās, bet tolaik dzīvojis Bauskas rajonā un uz Baltijas ceļu braucis kopā ar Vecumnieku PMK 2. „To es zināju, ka braukšu – lūst vai plīst! Man te neviens nestāstīs, ka starp vāciešiem un krieviem nav bijusi nekāda vienošanās! Pietiek melot! Ar to akciju pasaulei parādījām, ka domājam citādāk, nekā par mums stāsta. LTF es darbojos, nekādas apliecības man nebija, bet, kur varēju, tur piedalījos. Es gāju, sieva ne. Ja vienam kaut kas notiktu, otrs bērņus izaudzinātu. No sākuma vietā, kur jāstāv, bijām maz, tad ar autobusiem sabrauca arī kuldīdznieki, un stājāmie gandrīz dienās rindās. Diena bija skaista, saulaina. Iepriekšējā dienā Baltijas kara apgabalā komandieris, ģenerālis Kuzmins ziņoja, ka būšot militāras mācības, tāpēc nekāda privāto braukšana pa ceļiem nedrīkstēšot būt. Mēs uzreiz izpētījām, kā tai vietai, kur mums jāstāv, var piekļūt pa meža ceļiem, bet 23. augustā nekādas mācības nenotika un mūsu uzdevumu neviens netraucēja. Biju šoferis, tajā pašā dienā vajadzēja braukt ar kravu. Iebraucu Lietuvā pie Biržiem. Vietā, kur Baltijas ceļš gāja caur Lietuvu, pa šosejas vidū bija nolikts zieds pie ziediņa līdz pat Viļņai! Nodomāju, ka mēs arī tā varējām.”

Mēģinot noķert emocijas

LAURA VILERTE ir talantīga jauniene, kura par savu aicinājumu izvēlējusies fotomākslu. Beigusi Kuldīgas Centra vidusskolu, divus gadus apgūvusi foto dizainu Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā, nu pošas ceļā uz Liepāju, lai turpinātu mācības augstākā – bakalaura – līmenī studiju programmā *Dizains* ar novirzienu *Fotomāksla*. Esmu aicinājusi viņu uz sarunu Kuldīgā pie bijušās skolas, lai izvaicātu par mācībām, nākotnes plāniem un, protams, fotografēšanu.

Tu jau pirms diviem gadiem mēģināji stāties Liepājā.

Jā, bet netiku budžetā, tad meklēju iespējas citur. Pabeidzu mācības Rīgā un sapratu, ka man patīk un esmu gatava mācīties tālāk augstākā līmenī.

Nebaidies, ka Liepājā mācīs to pašu, ko Rīgā?

Jā, bet tur būs citi pasniedzēji, cita pieredze, kaut kas jau atkārtosies, bet kaut ko jaunu arī iegūšu. Kaut vai jaunus kontaktus.

Kā tu sāki fotografēt?

Savu pirmo spoguļkameru nopirku 10. klasē. Mājās jau bija digitālie fotoaparāti, t.s. *ziepju trauki*, ar kuriem iemūžināju ceļojumus, pasākumus. Tad man parādījās interese par spoguļkameru. Pusi nopelnīju skolēnu vasaras darbu laikā, ar otru pusi palīdzēja tētis. Sapratu, ka ar to ir daudz iespēju. Ja jau fotoaparāts bija, tad jāiet kaut kur mācīties. Atradu Arti Gustovski, viņam bija pulciņš *Radošā fotografēšana* bērnu un jauniešu centrā, tur es iemācījos daudz ko jaunu. Tad arī pirmo reizi tika izstādīta mana fotogrāfija. Tad kaut kā lēnā garā, beidzot vidusskolu, sapratu, ka gribu turpināt mācīties. Tolaik man sāka interesēt arī video veidošana, apstrāde. Skolā filmēju, fotografēju dažādus skolas pasākumus. Darbojos skolēnu līdzpārvaldē.

Ko tev vislabāk patīk fotografēt?

Cilvēkus. Tas ir viens no sarežģītākajiem uzdevumiem – mēģināt noķert cilvēka emocijas. Nevis veidot pasas foto, bet parādīt viņu interesantāk. Pēdējā laikā fotografēju koncertus, arī mana kvalifikācijas darba tēma bija ar tiem saistīta. Mūziķiem klāt nāk gaismas, kas parāda viņu emocijas, pozas, kad viņi dzied. Ainavas ne īpaši. Gribu, lai foto ir atmiņas, nevis vienkārši skaista bilde.

Mūsdienās fotografē visi, kam vien nav slinkums. Kā tev šķiet, ar ko tu izcelies pārējo vidū?

Domāju, ka ar savu stilu, ko es izkopju. Ja cilvēkiem patīk mani foto, tad man nemaz nevajag izcelties un būt vienīgajai. Savs

„Apskatot citu darbus, mācos, iespaidojos. Ja ir kāda īpaša apstrādes tehnika, tad aizņemos ideju un mēģinu to īstenot.”

Laura Vilerte atpūtas brīdī Pierīgā.

rokraksts, veids, paņēmieni attīstās, pašai nepamanot.

Vai tu gribētu būt profesionāla fotogrāfe un pelnīt ar to?

Jā. Jo man tas patīk, ja vēl būtu iespēja pelnīt naudu, darot to, kas patīk, tad būtu viss, kā vajag.

Vai tev nav grūti skatīties uz citu fotogrāfu bildēm, nesākot tās vērtēt pēc tehniskajiem parametriem?

Profesionālais kretinisms piemīt. Jā, es paskatīšos, pavērtēšu, bet neieņķšu to skaļi. Ikdienā mums apkārt ir daudz bilžu, ne katru var izvērtēt. Grūtāk ir ar tiem, kas sevi sauc par profesionāliem fotogrāfiem, tad es no viņiem sagaidu ko vairāk. Svarīgākais, ko cilvēks vēlas pastāstīt. Apskatot citu darbus, mācos, iespaidojos, ja ir kāda īpaša apstrādes tehnika, tad aizņemos ideju un mēģinu to īstenot. Interesanti apskatīt pēc pasākuma, kā katrs fotogrāfs uz to paskatījies.

Vai tev ir arī kāds īpašs fotogrāfs, kura bildes tevi uzrunā?

Instagram kontā sekoju Artūram Kondrātam. Man patīk viņa stils – melnbaltā fotogrāfija. Pamatā – Latvijā zināmas slavenības. Fotogrāfijas ar spēles elementiem.

Vai esi mēģinājusi fotografēt arī ar analogo fotoaparātu – ar filmiņu?

Jā, tehnikumā bija priekšmets *Alternatīvā fotogrāfija*. Tur mums mācīja visu, sākot no tā, kā ielikt filmiņu aparatā, līdz brīdim, kad attīsta sarkanajā istabā, kā pareizi sajaukt ķīmijas. Man patika. Īpaši tas moments, kad uz sākotnēji baltas lapas parādās fotogrāfija. Tās ir citas sajūtas. Tas ir arī daudz sarežģītāk – pareizi visu izdarīt, lai bilde sanāktu patīkama.

Cik svarīga ir profesionāla tehnika, lai sanāktu laba bilde?

Tehnika ir, lai palīdzētu. Tā ir tikai palīgriks. Ja saproti, ko dari, tad labas bildes vari uztaisīt kaut vai ar *sērkokociņu kastīti*.

Kuras ir tavas pēdējās labākās bildes?

Instrumentu koncerts Kuldīgas Pilsētas svētkos. It kā sliktākā kvalitātē, tumsā, ar ļoti maz

„Koncertu fotografēšana apvieno divas lietas: foto un labu mūziku. Fotografēju tikai tos mūziķus, kuri man pašai patīk.”

gaismas, bet tajā pašā laikā tur ir tādas emocijas! Ja foto spēj izraisīt emocijas, tad sasniedz savu uzdevumu. Laikmetīgajā mākslā nav svarīga kvalitāte, bet stāsts.

Tev patīk latviešu mūzika? Kādu žanru klausies? Kura ir tava mīļākā grupa?

Prāta vētra. Bet gaume mainās, klausos arī moderno ārzemju mūziku. Tas ir atkarīgs no garastāvokļa. Patīk labi mūzikas klipī. Man ir sapnis uztaisīt mūzikas videoklipu kādam mūziķim. Apstrādājot bildes, klausos mūziku, pēc koncerta paklausos to pašu mūziku, un tad ir citas emocijas. Citiem vajag klusumu, man vajag mūziku. Man patīk arī teātris. Dzīvojot Rīgā, daudz nesanāca apmeklēt, jo pārāk ātri slēdza kopmītnes. Izpētīšu, kas ir Liepājā. Vispirms iepazīnu Rīgu, tagad iepazīšu Liepāju.

Pastāsti par savu kvalifikācijas darbu!

Mana darba nosaukums bija *Gaismu spēles*, kurā mēģināju parādīt, kā skatuves gaismas izmaina realitāti. Darba tapšanā ļoti liels palīgs bija brālis, kurš ir gaismotājs, tā kā arī viņa darbs šajā grāmatā tika iekļauts. Man žēl par fotogrāfijām, kas netika iekļautas, kaut gan bija labas. Tās neiederējās stāstā. Pasākumu fotografēšana apvieno divas lietas: foto un labu mūziku. Fotografēju tikai tos mūziķus, kas man pašai patīk.

Kādas bija tavas mācības tehnikumā?

Sākumā man likās, kāpēc jāmacās ne tikai fotografēšanas priekšmeti, bet arī zīmēšana, gleznošana, rasēšana. Bet pie tā pieradu. Mums mācīja arī dizainu. Mākam salikt

kopā tekstu ar foto. Kad sāku mācīties fotografēšanu, man bija tāds *wow* moments. Pirms tam mācēju strādāt arī manuālā režīmā. Bet, kad pasaka, ko tas un tas nozīmē, kā tas strādā, fizikas principus, kāpēc tādas bildes sanāk... Vairākus mēnešus mums bija arī prakse. Es to izgāju Kuldīgas fotoklubā *Divas upes*. Palīdzēju organizēt Kuldīgas fotopleņu, Kurzemes *Gada balvu* fotogrāfijā. Skola arī iedeva zināšanas, kā strādāt studijā. Bija labs tehniskais nodrošinājums. Tie, kam nebija, varēja

dabūt profesionālās kameras, bija labi datori, laboratorija. Forši, zinoši pasniedzēji. Nereti bija vairāki pasniedzēji, un katrs domāja mazliet citādāk, tad pašam bija jāizdomā, kuram piekrist.

Vai nebija grūti dzīvot Rīgā?

Nebija. Kopmītnes bija blakus skolai. Pa logu to varēja redzēt. Bijām pa divām istabiņā, pirmajā kursā dzīvoju kopā ar meiteni, kura apvienoja mācības ar darbu un praktiski nebija istabiņā. Tad biju praksē Kuldīgā. Otrajā gadā dzīvoju ar meiteni, kura vairāk bija pie drauga nekā kopmītnēs. Biju dzirdējusi trakākus stāstus par dzīvi kopmītnēs. Nebija dārga īres maksa – 9 eiro. Skola maksāja stipendiju visiem. Jo labāk mācījies, jo tā bija lielāka. Es pat iekrāju, nopirku mazliet labāku fotoaparātu.

Cik daudz tu apstrādā savas fotogrāfijas?

Apstrādāju gandrīz vienmēr. Atkarīgs, kāda veida apstrāde. Ja foto uzņemts skaidrā dienā parastos apstākļos, tad apstrādāt nepieciešams mazāk. Sliktos apstākļos, piemēram, tumsā, fotografēju vairāk bilžu, bet mazāk pēc atlasīšanas paliek pāri.

Kā vispār ir ar fotografēšanu pasākumos, ko par to saka datu aizsardzības likums?

Publiskos pasākumos fotografēt drīkst, bet, ja, publicējot pelni ar to naudu, to nedrīkst darīt bez atļaujas. Man patīk, ieliekot bildi sociālajos tīklos, *ietagot* tajā redzamos mūziķus, tad ir patīkami, ja *ielaiķo*, tas ir veids, kā cilvēks apstiprina, ka ir apmierināts ar bildi. Sarežģītāk ir fotografēt uz ielas. Tā ir publiska vieta, bet man arī nepatīktu, ja man nāktu klāt un fotografētu, piemēram, kā es nesu iepirkumu maisiņus no lielveikala. Ja man neaizrāda par fotografēšanu, cenšos par to neraizēties. Dažkārt uz ielas pienāk klāt cilvēki un prasa, lai viņus nofotografē. Varu to izdarīt, tikai kur es pēc tam to bildi likšu?

Kādi ir tavi nākotnes plāni?

Tagad mācīšos, vēlāk gribētu atrast dažas *haltūras*, ko savienot ar mācībām. Man patīk strādāt studijā, bet, vai tas ir tas, ko gribu, man vēl ir iespēja to uzzināt. Jāskatās, ko iemācīšos skolā. Laiki mainās, iespējas arī. Patīk arī dizaina aspekts, kad fotogrāfija nav tikai rezultāts, bet sastāvdaļa kam lielākam.

„Fotogrāfija – tā ir atmiņu ieslodzītāja.”

SARUNA AR JUBILĀRI

Ik gadu jaunas apņemšanās

„Katru gadu atbildības izjūta kļūst lielāka. Aizvien vairāk apņemos izdarīt. Kad ir mērķis, cenšos tam tuvojties, un dzimšanas diena ir kā atskaites punkts, kurā saprotu, kāš izdevies, kas līdz nākamajam gadam vēl sasniedzams,” saka kuldīdzniece Kristīne Vēghere, kurai rīt būs 32 gadi. Viņa ir trīs meitu mamma un strādā tirdzniecības uzņēmumā HRG-lux.

Kristīne Vēghere ar jaunāko meitu Anniku.

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 14. līdz 21. augustam piedzimušas desmit meitenes un divi puikas.

Vienai meitenītei vecāki vārdu vēl domā, pārējiem bērniem doti šādi vārdi: Annija, Anna Adelīna, Lizete, Beatrise, Rebeka Paula, Nikola, Amanda, Paula, Dārta, Rihards, Patriks.

Pirmais bērniņš

Egita Bite un Mārtiņš Ginters no Kuldīgas 19. augustā sagaidīja meitiņu Amandu. Mamma stāsta, ka kopā izdomāt vārdu nav bijis grūti. Vecākiem meitiņa ir pirmais bērniņš. Radu lokā bērni esot, bet ne tik mazi. Ja vajadzēs palīdzību vai padomu, Egita lūgšot savai mammai. Amanda piedzima 3010 g smaga un 50 cm gara.

Mierīga meitenīte

Beāte un Ants Šteinbergi no Talsiem 16. augustā sagaidīja meitiņu Beatrisi. Māmiņa stāsta: „Bērniņā tādu vārdu gribēju sev. Jau sen zināju, ka manu meitu sauks Beatrise, un vīrs to pieņēma. Un labi vien ir, ka man bija iespēja ielikt meitiņai vārdu, jo pēc horoskopa viņa ir Lauva tāpat kā tētis un arī izskatās pēc tēta.”

Vecāki stāsta, ka meitiņa ir ļoti mierīga un viņi vēl nezina, kā ir tad, kad bērns raud. Beātes māšai ir divi mazi bērni, ar kuriem vēlāk spēlēt. „Māšas dēls, piecus gadus vecais Gustavs, jau izdomājis, ka viņa istabā būšot trīsstāvu gulta, kurā gulēšot māsa Lauma un mūsu meitiņa,” priecājas jaunā māmiņa. Beatrise piedzima 51 cm gara un 3240 g smaga.

Lāsma Reimanes teksts un foto

DARBI DĀRZĀ

Ārija Rudlapa, agronome

No 23. līdz 31. augustam

Lejupejošais Mēness jeb stādāmais laiks no 27. līdz 31. augustam. Augšupejošais Mēness no 12. līdz 26. augustam.

23., 24., 25. augusts. Sakņu dienas. Izklidē organiskos mēslus, kalpojamu, materiālu, apstrādā zemi, novāc sīpolus, kartupeļus un sakņaugus.

26., 27. augusts. Ziedu dienas. Dala un pārstāda īrisus, peonijas un citas vasaras sākumā ziedošās ziemcietes, kā arī krāšņmaugus no konteineriem. Sēj

atraitnītes, pārstāda lilijas. Vāc puķu sēklas, ārstniecības augus un dabas materiālus floristikai. Apgriež lavandas.

28. augusts. Lapu diena. Dala un pārstāda rabarberus, nokaru sīpolus, maurlokus. Mēslo tos ar kompostu, fosforu un kāliju saturošiem minerālmēsliem. Laisa augus visur, kur tas nepieciešams. Ar iepriekš minētajiem līdzekļiem mēslo arī zālājus, slikti augošu dzīvzogu, deko-

ratīvos krūmus un ziemciešu stādījumus.

29. un 31. augusts. Augļu dienas. Novāc augļus, ogas, gurķus, tomātus un citus augļu dārzeņus, zirņus, pupas, labību. Normē ķirbju ražu. Ievāc augu sēklas. Sēj ziemājus. Stāda zemenes un avenes. Augļu kokus un ogulājus mēslo ar kompostu, fosforu un kāliju saturošiem līdzekļiem.

30. augusts. Nelabvēlīga diena, ko vērts velīt nezāļu apkarošanai.

NOTĀRA PADOMS

Var labprātīgi vienoties

Agris Jaunpujēns, zvērināts notārs

Ja uzņēmuma līdzīpašnieks nomirst, kas notiek ar viņa kapitāldaļām? Viņam ir sieva un bērni, kuriem savukārt savi bērni. Kā daļas sadalās? Un vai sieva un bērni var paši vienoties, kuram daļas paliek? Vai tomēr vajadzīgs tiesas spriedums?

SIA līdzīpašnieka jeb t.s. dalībnieka nāves gadījumā viņam piederošā kapitāldaļa pāriet viņa mantiniekiem,

ja uzņēmuma statūtos nav noteikts citādi, piemēram, ka šī daļa pāriet sabiedrībai ar ierobežotu atbildību. Ja statūtos paredzēts, ka mirušā dalībnieka daļa pāriet sabiedrībai, tad SIA ir pienākums mantiniekiem vai Civillikuma 416. pantā minētajā gadījumā valstij izmaksāt atlīdzību atbilstoši tai likvidācijas kvotai, kuru mirušais dalībnieks saņemtu mantojuma atklāšanas brīdī.

Ja gribu mantot izteikts gan sieva, gan visi bērni, tad mantojumā palikušās SIA daļas mantinieku starpā sadalīs līdzvērtīgi. Šeit gan jāņem vērā:

ja mantojumā ietilpst laulāto kopīgā manta, kas šādi nav reģistrēta, tad laulātais var prasīt no kopējā mantojuma izdalīt savu kopīgās mantas daļu. Citiem mantiniekiem gan tam jāpiekrīt. Pretējā gadījumā – ja kāds no pārējiem mantiniekiem, šajā gadījumā bērniem, iebilst pret laulāto kopīgās mantas daļas izdalīšanu no mantojuma, šī daļa ir izdalāma, vērsoties tiesā.

Par mantojuma dalīšanu mantinieki vienmēr var paši labprātīgi vienoties. Te var palīdzēt arī zvērināts notārs. Tiesas ceļā mantojumu dala tikai tad, ja līdzmantinieki nespēj vienoties.

TĀ GADĀS

Tie, kam ir mājās mazi bērni, un arī tie, kam bērni jau izauguši, atceras briesmu darbus, ko mazie spē sastrādāt. Lūk, dažas epizodes.

Kaku un čuru stāsti

◆ Pirmā pilnā darbdiena, vīram jāpaņem bērni no auklītes. Izmisis zvans: „Es ceru, ka tu jau esi ceļā!? Kamēr biju tualetē, meita pakakāja mazajā podiņā un puika tika klāt. Visa istaba ir kakās!”

◆ Reiz ģimenes draugiem dēls vecajai padomju sekcijai, kas pa visu sienu, ar kakām bija aizsmērējis visām durtnām visus atslēgas caurumus.

◆ Ak, jaukie laiki! Atceros, ka reiz ar sievu no rīta gulējām un pamodāmies no tādas kā strēbšanas skaņas. Skatāmies – mazulis dzer no savas pelķītes. Ņam-ņam. Bet reiz no rīta mazais modināja ar skaņu ka-ka un izstieptu sūdainu rociņu pie mana vaiga. Ak, jaukie laiki turpinās!

◆ Bija reiz tāds vakars arī mums, kad bērni palika tēva uzraudzībā. Viengadnieks sēdēja vannasistabā, di-

vus knupīšus mērcēja brāļa čurā un pa kārtai bāza mutē. Vīram tikai pēc brīža bija likusies aizdomīga tāda čapstināšana.

◆ Bērni atstāti spēlējamies viesistabā, mazākais izdomājis izgērbties, bet nedaudz vecākais brālis ar rotaļu traktoru *izlīdzinājis zemi*. Tas viss uz paklāja...

nodarznieces gaitas nupat sākusī. Bieži visas četras ciemojoties pie Kristīnes vecākiem laukos. Viņiem ir privātmāja, vistas un zosis – meitenēm tur patīkot.

PIENĀKUMI NEĻAUJ LAISKOTIES

Viegli neesot. Ikdienas sīkie darbi neļaujot slinkot, bet tas arī neesot slikti. „Tas liek saņemties, sapurināties un iet tālāk. Daudzi man jautā, kā es viena tieku galā. Tieku. Liels atbalsts man ir vecāki,” saka Kristīne.

Kristīne nesen pārdevusi mašīnu, un tad no rītiem ir īsts skrējiens, kamēr jaunākās meitas aizved uz bērnodarzu un pati tiek uz darbu. Bet drīzumā pirksot citu mašīnu, un tad sadzīve kļūšot vieglāka.

PATĪK STRĀDĀT PIE DATORA

Kristīne esot laimīga, ka viņai ir sirdij tīkams darbs. SIA HRG-lux visa diena paejot pie datora. „Izrakstu preces, ko sūtīt uz citiem uzņēmuma veikalumiem. Man šis darbs ļoti patīk – katru dienu uz to eju ar prieku. Mums izveidojies ļoti labs kolektīvs, ir laba priekšniecība, un tas ir svarīgi,” uzskata Kristīne.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Kā ilgāk būt mundram un jaunam

„Veselībai svarīgas trīs lietas: pietiekams miegs, sabalansēts uzturs un mierīga nervu sistēma,” Ģimenes veselības dienā Kuldīgā sacīja gastroenterologs un endoskopists **HOSAMS ABU MERI**. Viņš stāstīja, kā rūpēties par kuņģa un zarnu traktu un ilgāk palikt veselam un jauneklīgam.

KAS PALIEK PODĀ...

H.Abu Meri sarunu sāka ar to, ka ļoti svarīgi paskatīties uz to, kas paliek podā. Tad var pamānīt, ka gremošanas procesā kaut kas mainās. Svarīga ir fēču krāsa, konsistence un tas, kas tur iekšā. Pirmais ieteikums: ja kaut kas sāk mainīties, ja parādās gļotas vai asiņu piejaukums, steigšus jādodas pie ārsta. Iemesli var būt visdažādākie: hemoroīdi, polipi, kolīts, dažādi resnās zarnas veidojumi, varbūt arī zarnu vēzis. Tas jānoskaidro.

Runājot par caureju, aizcietējumiem un to, ko var uzskatīt par normālu vēdera izeju, ārsts uzsvēra, ka katrs ir atšķirīgs – tas, kas normāli vienam, otram var būt novirze no normas. Nav sevi jāsalīdzina ar citiem. Vieniem vēdera izeja visu mūžu bijusi tikai 3–4 reizes nedēļā. Ja citu problēmu nav, tā jābūt. Citam varbūt ir 3–4 reizes dienā, un arī tas ir normāli. Galvenais kritērijs: lai ir kā vienmēr, lai nekas nesāp un netraucē.

Par caureju nevar uzskatīt to, ka no rīta pēc brokastīm uz tualeti jāiet trīs reizes pēc kārtas un vēders ir mazliet šķidrāks. Par caureju var runāt tad, ja visu laiku jāturas tualetes tuvumā un arī tad tikko var paspēt.

ĒST – LĒNĀM, BEZ STEIGAS

Nākamais veselības priekšnoteikums ir ēšanas paradumi. Tie ietver ne tikai pārtikas kvalitāti, bet arī daudzumu un ēšanas ātrumu. „Tie, kuri ēdienu aprij piecās minūtēs, pēc tam sūdzas par vēdera pūšanas, smagumu. Atcerēsimies, ka katrs kumos ir vismaz 10–15 reizes jāsakosļā. Divas stundas pirms gulētiešanas nevajadzētu ēst,” piekodināja ārsts. Labs veids, kā ēšanu palēnināt, ir pēc katra kumosa galda piederumus nolikt blakus šķīvī un tos atkal paņemt tikai tad, kad mute izēsta.

VĒDERA PŪŠANĀS

Vēders pūšas visiem un pēc kat-

„Uztura piramīdas ir dažādas. Vienai pamatā likts ūdens, citās – šķiedrvielas un graudaugi. Manas piramīdas pamatā būtu fiziskas aktivitātes: katru dienu pusstundas pastaiga, trīsreiz nedēļā pusstundas spēka treniņš vai kardiotreningi. Graudaugi un dārzeņi jāēd katru dienu, bet mazāk – piena produkti. Zivis jāēd katru otro dienu, bet sarkanā gaļa – ne biežāk kā vienu vai divas reizes mēnesī.”

Ģimenes veselības dienā Kuldīgā Mārtiņsalā daudzi bija speciāli nākuši klausīties gastroenterologu Hosamu Abu Meri.

ras ēdienreizes. Reizēm iemesls ir nevis ēdienā, bet galvā. Vismaz 50% gadījumu tas uzpūšas no stresa vai citiem psiholoģiskiem faktoriem. Ja vēdera pūšanās parādījusies nesen, varbūt vainīga laktozes jeb piena olbaltumvielas nepanesība. Jo vecāki kļūstam, jo

kai vēdera pūšanos vien. Vispār 40–50% slimību saistītas ar nervu sistēmu. Īslaicīgs satraukums ir pozitīvs – tas sapurina un liek mobilizēties. Bet distress ir trauksme, kas ilgst vairāk nekā trīs četras nedēļas. Ja tāda visu laiku ir fonā, to var raisīt problēmas darbā, tuvinieku

„Valsts apmaksātās skrīninga programmas ir jāizmanto. Piemēram, katram iedzīvotājam no 50 līdz 74 gadiem reizi gadā pienākas izmeklējums uz slēptajām asinīm fēcēs.”

mazāk piena jādzer. Daudziem vēdera pūšanos izraisa svaigi dārzeņi vai saldumi, kuros ir dažādi cukuri.

Kā iemeslu noteikt? Divas nedēļas jāpieraksta viss, kas ēsts un dzerts, precīzi jāfiksē sajūtas no pusstundas līdz stundai pēc ēšanas. Jāfiksē garastāvoklis, kādu ēdiens izraisījis, kāda bijusi darba slodze, kāds miegs. Lai visi orgāni atpūstos, diennaktī jāguļ 7–8 stundas.

Ja cilvēki ēd daudzveidīgi un sabalansēti, visas nepieciešamās vielas un arī baktērijas tiek uzņemtas tāpat – nav vajadzīgas nekādas pārtikas piedevas. Nevajag iedomāties, ka visas problēmas var atrisināt zāles, piemēram: dzeršu zāles, kas samazina holesterīnu, bet ēdīšu treknus ēdienus. Pirmais, kas jādara, – jāmaina produkti un ēšanas paradumi.

STRESS UN DISTRESS

Stresa hormoni izraisa ne ti-

slimība utt. Distress grauj imūnsistēmu. Ja tas ir ilgstošs, var saslimt pat ar vēzi, jo pastāvīga trauksme rada toksīnus, kas organismu indē.

Katram vajadzīga drosme dzīvēt kaut ko mainīt. Ja darbā ir tādas problēmas, kas traucē ēst, gulēt un dzīvot, tad darbs jāmaina. Ja problēmas ir ģimenē, tad jāšķiras, uzskata ārsts.

RĪŠANAS TRAUCĒJUMI

Rīšanas traucējumu iemesls var būt gan kaklā, gan zemāk – barības vadā. Problēmas kaklā var raisīt dažādi iemesli, arī kuņģa skābes atvērnis, kas var radīt gļotādas bojājumu un iekaisumu. Cilvēki domā, ka atvērnis spēj izraisīt tikai dedzināšanu aiz krūšu kaula, bet tas var radīt arī klepu, vidusauss iekaisumu, sliktu elpu, pastiprinātu zobu bojāšanos u.c. problēmas.

Ja ir sajūta, ka ēdiens apstājas barības vada vidū, arī tad jādomā par iekaisumu, kam var būt atšķirīgas pakāpes. Ja dedzina bieži, var vei-

HOSAMS ABU MERI

- Uz dzīvi Latvijā pārcēlies 1993. gadā, lai studētu medicīnu. 1999. gadā Rīgas Stradiņa universitāti (Latvijas Medicīnas akadēmiju) absolvējis ar ārsta grādu. 2002. gadā Latvijas Universitātē ieguvis internista specialitāti. 2004. gadā beidzis LU Pēcdiploma izglītības institūtu, iegūstot gastroenterologa specialitāti.
- Nodibinājis Arābu kultūras centru, Latvijas Libānas kultūras biedrību.
- 2007. gadā viņam piešķirta Latvijas pilsonība.
- *Jaunās Vienotības* biedrs, bijis 12. Saeimas deputāts, arī Labklājības ministrijas parlamentārais sekretārs.
- Pašlaik ir Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa ārštata padomnieks sabiedrības integrācijas lietās.

doties iekaisums, čūla un ar laiku arī barības vada sašaurinājums.

SMAGUMA SAJŪTA

Pēc lielām svinībām, piemēram, Līgo svētkiem, reizēm smagums var ilgt vairākas dienas. Apēstais spiež, dedzina, nav iespējams gulēt. Tas tāpēc, ka svētkos ēsts vairākas stundas pēc kārtas, vēl lietots alkohols. Ne kuņģis, ne aizkuņģa dziedzeris nespēj izdalīt tik daudz fermentu, lai ar tādu daudzumu tiktu galā. Ēdiens jāizbauda. Ja zinām, ka svinības būs ilgas, nevajag pieēsties uzreiz – der sākt ar mazumiņu, lai gremošanas sistēma iekustas. Ja ir kuņģa problēmas, alus nav labākais dzēriens, jo tajā ir raugi un gāzes. Tas skābes izdalīšanos, atvērni un dedzināšanu tikai pastiprina.

ĒST MAZĀK, KUSTĒTIES VAIRĀK

Pēc 40 gadiem jāēd mazāk un kustēties vairāk – vielmairā palēninās. Lai šajā vecumā zaudētu tikai divus kilogramus

„Pareizi būtu ēst tā, kā to dara aristokrāti, – četrus ēdienus, bet pavisam mazās porcijās, ar baudu un izgaršojot.”

svara, jāiegulda milzīgs darbs. Ja gribam dzīvot ilgāk, jāliek organismam strādāt, bet arī jāatceras, ka katram jāatrod savs veids, kā kustēties.

Pēc 50 gadu vecuma organisms sāk mainīties. Jāsāk skatīties, kādas slimības ģimenē tiek pārmantotas. Testos var noteikt konkrētus gēnus, kuri nosaka tās vai citas slimības pārmanojamību. Ģenētika ir tāda lieta, ka dēls var tēva slimību nepārmantot, bet mazdēls gan. Tāpēc zināt savas ģimenes slimības ir svarīgi.

Iveta Grīniņa
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto

REKLĀMA

Pieslēdzies panākumiem!

100
LATVIJAS UNIVERSITĀTE
KULDĪGAS
FILIĀLE

NĀC STUDĒT

Latvijas Universitātes KULDĪGAS FILIĀLĒ!

**Studē pedagogiju, sociālo darbu vai
izvēlies jauno unikālo studiju programmu
un kļūsti sporta treneris!**

Uzņemšana turpinās līdz 31. augustam

Izvēlies studijas tuvāk mājām!

www.gribustudet.lv
www.lu.lv

Kalna iela 19, Kuldīga
+371 63323457, +371 26437524
kuldiga@lu.lv

PĀRDOD

1-istabas **DZĪVOKLI** Kuldīgā.
Tālr. 23554264.

GARĀŽU Avenū ielā. Tālr. 28263706.

TRAKTORU T-25 A3. Tālr. 26890331.

GRANTI, SMILTI. Tālr. 29982399.

Aku, kanalizācijas **GRODUS.**
Tālr. 29142702.

SIA Vēvers pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 135 eiro. Tālr. 26651831.

Skaldītu meža **MALKU.** Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU:** 6 berkubi – 180 EUR, 10 berkubi – 250 EUR. Tālr. 29562735.

Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU.**
Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU,** rakstām kvītis.
Tālr. 29428876.

Bērza **MALKU MAISOS.**
Tālr. 22377474.

KVIEŠUS, RUDZUS. Tālr. 29560864.

VAJADŽĪGI

SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi (56103000221) piedāvā darbu **APKOPĒJAM/-AI.** Atalgojums no 430 eiro (bruto). CV iesniegt e-pastā: baiba.pirtniece@kuldiga.lv līdz 30. augustam. Vairāk par vakanci www.kkp.lv.

Nepieciešams **GRĀMATVEDIS/-DE** īslaicīgai dokumentu sakārtošanai. Samaksa līdz 100 EUR. Alfreds Girgensons. Tālr. 29472257.

AUGUSTA ERUDĪTS

Kad Kurzemē pirmoreiz atrasts ziemeļu gulbis?
Atbildi meklējiet *Kurzemnieka* iepriekšējos numuros!
Atbildi līdz **26. augusta 12.00** sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: šoruden Z.A.Meierovica Kables pamatskolā mācības sāks 75 skolēni.

Pareizi atbildējuši: Agita Luka, Velta Višņevska, Vendija Maslobojeva, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Justīne Dubure, Daina Gerente, Valdis Dadzis, Mārcis Arājs.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS.**
Tālr. 26104984.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA JV Mežs par paaugstinātām cenām **PĒRK** gatavu šķeldu, zaģu skaidas, šķeldojamo materiālu krautuvē, kā arī zarus cirmās. Ātra samaksa. Sniedzam izveidējtraktora pakalpojumus. Tālr. 26372598.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

Kautuve SIA Lāses AM Kurzemē, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvārā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS** par tirgus cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Iepērkam cūkas dzīvsvārā. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

SIA Kurzemes Gaļsaime – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES.** Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS.**
Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Skrunda** iepērk lopbarības **GRAUDUS.** Pieteikt pa tālruniem 63331124; 29697331.

Iepērkam lopbarības **MIEŽUS** un **KVIEŠUS.** Tālr. 29335384.

Veco **PĀPĪRNAUDU,** monētas, apbalvojumus, figūriņas. Tālr. 26499892.

Pērku **RAGUS.** Tālr. 22728888.

Briežu **RAGUS.** Brauc pakal. Tālr. 29886349.

GAILENES, MELLEŅES, BRŪKLENES. Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 24949355; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 24845242; transports pie klienta, tālr. 26284210.

APSVEIKUMS

*No rītiem pamosties aiz laimes,
Ar basām kājām dārzā skriet.
Būt vienmēr veselai un jaunai
Un just, ka pašas sirds vēl zied!*
/Ā. Elksne./

Vissirsnīgākie apsveikumi un laba vēlējumi AIJAI VOITKO jubilejā!
Kaimiņi Rūķišos un Silmalās

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda, kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

MODRA AUTOSKOLA rīko B, BE, C, CE, D un 95. koda (02.09.) kursus. Tālr. 26120089, 23071223.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

SILTINĀM mājas ar ekovati, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

JUMTA seguma maiņa, fasādes siltināšana, apdare, ēku demontāža, materiālu piegāde. Tālr. 26269909.

MEKLĒJU izstādes/izpētes vajadzībām apgleznotu pūra lādi vai apgleznotu skapi. **IEGĀDĀŠOS** priekšmetus to tālākai saglabāšanai. Svarīgi, lai tie nav mūsdienās laboti vai mazgāti! Meklēju arī cilvēkus, kuri varētu pastāstīt par tradīcijām, kas bija saistītas ar pūra lādēm/skapjiem, kā arī amatniekiem, kuri šos priekšmetus izgatavoja. Kaspars, tālr. 26669452

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA.**
Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

SIA *Energoparks* veic **APAUGUMA** tīrīšanu, **PĒRK ZARUS** šķeldošanai un koksnes skaidas. Tālr. 28813110.

TRIMERA pakalpojumi. Tālr. 22302300.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU.**
Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **DZIĻURBUMUS.** Tālr. 29296723.

Tīra **AKAS.** Tālr. 27448331.

SIA *Ice Berry* piedāvā ābolu un citu **AUGĻU SULAS SPIEŠANAS** pakalpojumu. Sākot ar 2019. gada 20. augustu Talsos, 1. Maija ielā 38. Tālr. 29322304. www.iceberry.lv

PĀRSTRĀDĀJAM jūsu dārza augļus, ogas sulās 3 l–1,40 EUR, 5 l–2,00 EUR par paku. Tālr. 29497262.

PĀRDODAM:

- Skaldītu lapu koku **MALKU** ar piegādi;
- Dažādu izmēru **ZĀGMATERIĀLUS** būvniecībai.

Tālrūnis 26149137.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirmsas un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:** (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestīgošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām līdzjūtību Valdim Pērkonam, INDRU zaudējot.
Dzintaru ielas 2. mājas sekcijas kaimiņi

*Mātes mīlestības zelts
Staro mūžos visam pāri. /P.Bārda./*
Izsakām līdzjūtību Evitai Pērkonei-Kimborei, māmiņu mūžībā pavadot.
Sekcijas kaimiņi

KUREKSS SIA

PĀRDOD DAŽĀDA IZMĒRA UN KVALITĀTES ZĀGMATERIĀLUS

📍 "Graudupi", Tārgales pagasts, Ventspils novads

🕒 Darbdienās: 8:00 - 17:00
S., Sv.: brīvs

📞 Dainis Kūla - 29113913

🌐 www.kurekss.lv

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrūnis 63324881.

VIETĒJAIS MEŽIZSTRĀDES UZŅĒMUMS

PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS, CIRSMAS, AUGOŠUS KOKUS

📞 283 688 38 📞 261 299 19

info@lmu.lv www.lmu.lv

Alsungas novada dome pārdod par brīvu cenu kustamo mantu – **transportlīdzekli GAZ 33023**, valsts reģistrācijas Nr. DT5827. Nosacītā cena ir 600,00 EUR (seši simti eiro 00 centi). Kustamās mantas raksturojums: transportlīdzeklis GAZ 33023, izlaiduma gads 1999.g. Kustamo mantu var apskatīt Alsungā, iepriekš sazinoties pa tālruni 24990996 (Komunālā iecirkņa vadītājs Kristaps Ansons). Pieteikums iesniedzams Alsungas novada domes administratīvajā ēkā Pils ielā 1, Alsungā, Alsungas novadā, līdz 2019. gada 10. septembrim. Ja būs pieteikušies vairāki interesenti, tiks rīkota kustamās mantas izsole ar augšupejošu soli.

SAŅEM NAUDU jau ŠODIEN!

SIA "Silva Nostra" par labāko cenu **nopirks Jūsu meža īpašumu (zemi ar mežu)** Samaksa un dokumentu noformēšana **VIENAS DIENAS LAIKĀ** Sadarbojamies ar starpniekiem

22 020 187 siasilvanostra@gmail.com

INTERESANTI

Atrasti 1000 gadu veci kapi

Grobiņas pagastā pagājušajā nedēļā kādā uzkalniņā strādnieki rakuši granti un vairākās vietās atraduši veclaiku priekšmetus: saktas, šķēpus u.c. senmantas. Par atradumu ziņots pieminekļu valdei un grants rakšana pārtraukta. Ieradies profesors Fr.Balodis un pieminekļu valdes darbinieks Šturms. Līdz šim minētā vietā atrasti četri senkapi vai tā saucamie ugunska-pi no vikingu laikiem un viņu vecums ir apmēram 1000 gadu. Atrasti daudzi vēsturiski kaujas ieroči, greznumu lietas un citi tālās senatnes pieminekļi, kas ir vienīgie līdz šim atrastie no tik senas pagātnes.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 110 gadiem

JOKI

Sēž divi elektriķi stabā, viens no augšas sauc garāmejošajai tantiņai:

– Tantiņ, pacel to vada galu, kas tur zemē mē-tājas.

Tantiņa paceļ vadu, patur rokās. Elektriķis saka otram:

– Es taču teicu, ka nulle, bet tu tikai fāze, fāze.

.....

Vienmēr esmu vēlējies iepazīt cilvēku, kurš pēc vārda *nomierinies* tik tiešām nomierinās.

.....

Manai zelta zivtiņai ļoti patīk, kad izņemu to no akvārija. Tā no prieka vienmēr luncina asti.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 23. AUGUSTĀ

Dienas garums – 14 st. 39 min.
Saulē lec 6.06, riet 20.45.

Naktī +13°...+17°

R Z A D
3-4 m/s

Dienā +15°...+21°

R Z A D
5-6 m/s

RĪT, 24. AUGUSTĀ

Dienas garums – 14 st. 34 min.
Saulē lec 6.08, riet 20.42.

Naktī +16°...+17°

R Z A D
2-3 m/s

Dienā +17°...+21°

R Z A D
2-4 m/s

PARĪT, 25. AUGUSTĀ

Dienas garums – 14 st. 29 min.
Saulē lec 6.11, riet 20.40.

Naktī +15°...+17°

R Z A D
1-2 m/s

Dienā +21°...+24°

R Z A D
1-2 m/s

suluparadize.lv

**MODERNA
SULU SPIEŠANA**

Graudu iela 5,
Kuldīga Tel. +371 284 66573

SKAIDU (LUBIŅU) JUMTI
Ražojam, impregnējam, uzstādām:

- mājām;
- pirtīm un lapenēm;
- garāžām, novietnēm un citām ēkām.

Iekārta ir pārvietojama, materiālu ražošanu varam veikt arī jūsu sētā vai mežā. Nepieciešamības gadījumā piedāvājam nomaksas variantus.
Tālr. 20337381; 29669305.

Alsungas novada dome
pārdod par brīvu cenu kustamo mantu – **buldozeru DZ 42G**, reģistrācijas Nr. T1630LL. Nosacītā cena ir 1000,00 EUR (viens tūkstošis eiro 00 centi), kas ir arī izsoles sākumcena. Kustamās mantas raksturojums: buldozers DZ 42G, reģistrācijas Nr. T1630LL, izlaiduma gads –1988. Kustamo mantu var apskatīt Alsungā iepriekš sazinoties pa tālruni 24990996 (Komunālā iecirkņa vadītājs Kristaps Ansons). Pieteikums iesniedzams Alsungas novada domes administratīvajā ēkā Pils ielā 1, Alsungā, Alsungas novadā, līdz 2019. gada 10. septembrim. Ja būs pieteikušies vairāki interesenti, tiks rīkota kustamās mantas izsole ar augšupejošu soli.

upeskalni ab Padures pagasta SIA *Upeskalni AB*
**PĀRDOD
sertificētu ziemas kviešu sēklu:**

- ‘Fenomen’ C1, C2,
- ‘Malibu’ C1, C2.

Tālr. 29120907.

VANNU RESTAURĀCIJA

T. 20605520

**TIRGOJAM KATRU
DIENU dažādu vecumu
dējējvistas.**

Lietuva, Mažeiku raj.,
Urvikiai, Laižuvas iela 17.
Tel. +370 68750948.

Ventā – ar laivām un airu dēļiem

Ar 12 kilometru laivu braucienu pa Kuldīgas novada Ventas daļu beidzies starptautiskais projekts *Visit Venta (ViVa)*, kura nolūks ir palielināt tūristu skaitu partneru teritorijā – Kuldīgā, Saldū, Skrundā, kā arī Mažeikos un Akmenē (Lietuvā).

Upe šīs vietas vieno un mūsupusē esot viens no pievilcīgākajiem tūrisma objektiem. Ceturdienu ceļojumā tā izbraukta no Pagames ūdenszīrnāvām Lietuvā līdz rumbai Kuldīgā – kopā 58 km. Laivojot iepazīt arī projektā izveidotās atpūtas vietas un norādes uz tūrisma objektiem. Pēdējā dienā 12 km pieveikti no Pelčiem līdz Mārtiņsalai. Šo posmu ar laivām nobraukuši 46 dalībnieki, tostarp 20 Lietuvas iedzīvotāji.

Skaidro Kuldīgas novada tūrisma speciālists Artis Gustovskis: „Senāk tika izveidots ļoti liels projekts, kas ūdens tūrisma attīstībai paredzēja dažādus pasākumus. Tur bija viss, izņemot Ventu.” Organizators ticies ar lietuviešu partneriem, pārrunājuši, kādas katram problēmas. Lietuvā trūcis ūdens tūrisma zīmju un piestātņu vietu, bet Latvijas pārstāvjus vairāk interesējis mārketinga, kā arī iespēja Veselības dienās izmantot airu jeb SUP dēļus.

„Vietas laivu iecelšanai upēs un izcelšanai kļūst par problēmu,” skaidro A.Gustovskis. „Privātpašnieki no pašvaldībām nopērk nosacītās valsts zemes un nelaiž pie upēm klāt. Tas noteikti jāatrisina, citādi vairs nebūs vietu, kur laivot. Salikām kopā to, kas katru pusi interesē, un izveidojām nelielu projektu. Veselības dienām ieguvām airu dēļus un turpmāk projektā rīkosim iesācēju apmācību. Uz airu dēļa jāstāv kājās, un pareizi airēt ar visu augumu ir fiziski veselīgāk nekā sēdēt laivā.”

Katrs partneris rīkojis noslēguma pasākumu, un Mārtiņsalā ar 12 km distanci beidzies Kuldīgas novada brauciens. Pasākumos pārbaudīts tas, ko katrs projektā paveicis, piemēram, Lietuvas pusē divos novados bijuši divi braucieni, Latvijas pusē – divi braucieni pa trīs novadiem. Lietuvā demonstrēts, kā nobraukt tur izveidoto distanci un kādas ir vietas, kur laivu no ūdens izcelt.

A.Gustovskis: „Cilvēkiem ir mazkustīgs dzīvesveids, viņi *digitalizējušies*, pietrūkst kustību. Latvijas pusē Venta ir plataka un, braucot ar laivu, varbūt garlaicīgāka, tāpēc mēs piedāvājam SUP dēļus.” Vispirms dalībnieki kāpuši uz airu dēļiem un pamācīti, kā pareizi lietot. Ar tiem jāiemācās, lai neiegāztos ūdenī.

Pēdējais darbs – radīt bērniem mobilo spēli, kurā varēs iegūt ziņāšanas par Ventu un ūdens tūrisma. Kuldīgas novada pašvaldība iegādājusies videonovērošanas kameras, kas ierīkotas pie Ventas kreisā krasta takas. Nopirkta arī piepūšamā laiva, drons, drošības vestes un piepūšamie airu dēļi. Projekta kopējais finansējums ir nepilni 322 000 eiro, tostarp ap 273 000 eiro no Eiropas Reģionālās attīstības fonda. Kuldīgas novada ieguvums ir nepilni 60 000 eiro.

**Rūta Mediņa
Kuldīgas attīstības
aģentūras foto**

Pārbaudot, kas paveikts Latvijas un Lietuvas kopprojektā *Visit Venta*, Kuldīgas novadā laivu braucienā piedalījās 46 cilvēki.